

Onze nieuwsbrief in een nieuw kleedje
Zoals u ondertussen wellicht al weet, draagt het Instituut de vernieuwing hoog in het vaandel! Om de informatie nog sneller, nog vollediger en nog accurater aan u ter beschikking te stellen, opteert het IAB ervoor om zijn leden vanaf april 2005 een informatiewebsite aan te bieden en hen wekelijks via e-mail op de hoogte te brengen van alle relevante nieuwsfeiten op het gebied van fiscaliteit en accountancy. Dit in de plaats van onze gebruikelijke nieuwsbrief die nu in papieren versie bij u in de bus valt.

Inhoud

Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten (IAB)

Opgericht bij Wetten van 21 februari 1985 en 22 april 1999

Uitvoerend Comité

- Voorzitter : Gérard Delvaux
- Vice-Voorzitter : Erwin Vercammen
- Secretaris-penningmeester : Benoît Vanderstichelen
- Secretaris : Christiana Baert – Vreven

Raad

- Voorzitter : Gérard Delvaux
- Vice-Voorzitter : Erwin Vercammen
- Leden :

Christiana Baert - Vreven — André Bert —
Micheline Claes — Christine Cloquet —
Jos De Blay — Ivo Dierickx — Michel Dumont —
Patrick Jaillot — Benoît Vanderstichelen —
Paul Van Dievoet — Jos Van Wemmel —
Daniëlle Van Zegbroeck

Algemeen Directeur

Eric Steghers

Accountancy & Tax

Driemaandelijks tijdschrift van het IAB
n° 1/2005

Administratie en redactie

IAB, Livornostraat 41 • 1050 Brussel
Tel : 02/543.74.90 — Fax : 02/543.74.91
E-mail : info@iec-iab.be

Redactiecoördinator

Leslie Van Hout
l.van_hout@iec-iab.be

Redactiecomité

Gérard Delvaux — Erwin Vercammen —
Eric Steghers — Roger Lassaux — Amid Faljaoui —
Rutger Van Boven — Liesbet Dhaene —
Eric Basso — Jan Van Droogbroeck —
Leslie Van Hout

Grafische vormgeving

perplex | Aalst
Prepress/Press
Corporate © Copyright s.a.

V.U. :

G. Delvaux, Livornostraat, 41, 1050 Brussel

ISSN 1375-9876

De auteurs, het redactiecomité en de uitgever streven naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie waarvoor ze echter niet aansprakelijk kunnen worden gesteld.

Editoriaal

DE FAMILIALE ONDERNEMING STEUNEN... ¶ p. 3

Interview

WE ZULLEN BESLISSINGEN MOETEN NEMEN, ALS WE NIET HOPELOOS IN DE KNOEI WILLEN RAKEN ! ¶ p. 5

Marc Verwilghen, de Federale Minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid, heeft een delegatie van het IAB ontvangen, samengesteld uit de heren Gérard Delvaux, voorzitter, Erwin Vercammen, ondervoorzitter en Eric Steghers, algemeen directeur. De gelegenheid om het met de Minister te hebben over de thema's die onder zijn bevoegdheid vallen.

Beroep

20^{STE} VERJAARDAG VAN HET IAB

TOESpraak VAN DE VOorzitter, GÉRARD DELVAUX ¶ p. 8

Op 18 februari 2005 vierde het Instituut haar 20-jarig bestaan. De gelegenheid voor onze voorzitter om al de gebeurtenissen van de voorbije 20 jaar nog eens op een rijtje te zetten. Meer sfeerfoto's van deze viering kunt u alvast terugvinden op onze website www.iec-iab.be.

Fiscaliteit

DE EUROPESE FISCALE ACTUALITEIT IN DE SCHIJWERPER ¶ p. 12

RONDEtafel EN RUIME PERSPECTIEVEN... ¶ p. 16

Boekhoudrecht

OVERGANG NAAR DE IFRS-STANDAARD : WELKE NORMEN ZIJN VAN TOEPASSING ? ¶ p. 19

De Europese Unie bepaalt, middels artikel 4 van Verordening (EG) 1606/2002 van 19/07/2002 (PB 11/09/02), dat voor elk boekjaar, beginnend op of na 1 januari 2005, ondernemingen die onder het recht van een lidstaat vallen, "hun geconsolideerde jaarrekening opstellen overeenkomstig de internationale standaarden voor jaarrekeningen die volgens de procedure van artikel 6, lid 2, zijn goedgekeurd, indien hun effecten op de balansdatum zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt van een lidstaat in de zin van artikel 1, punt 13, van Richtlijn 93/22/EEG van de Raad van 10 mei 1993 betreffende het verrichten van diensten op het gebied van beleggingen in effecten".

ELEKTRONISCHE BOEKHOUDING: LAGERE KOSTEN EN MINDER FORMALITEITEN...

VOOR EEN RECHTSZEKERHEID VAN HETZELFDE KALIBER? ¶ p. 35

Twintig jaar heeft het geduurd vooraleer het Koninklijk Besluit van 25 januari 2005 de wet en haar uitvoeringsbesluiten aan het computertijdperk heeft aangepast. Ingevolge de invoering van de ondernemingsloketten en de Kruispuntbank van Ondernemingen behoort nu ook de verplichting om de boeken in te kleven en om ze te paraferen en te viseren, tot het verleden.

Trends

DE ONDERNEMINGSWINSTEN EXPLODEREN, MOETEN WE ONS DAAR DRUK OM MAKEN? ¶ p. 42

De meeste Europese ondernemingen publiceren voor 2004 stijgende resultaten. Dat roept vragen op over de verdeling van de meerwinst tussen werknemers en aandeelhouders. Een analyse over dit zeer gevoelige debat.

VAKLITERatuur ¶ p. 46

De familiale onderneming steunen...

De laatste dagen kreeg de familiale onderneming heel wat aandacht van de politieke en economische wereld.

Naar aanleiding van het tweehonderdjarig bestaan van de Groep D'leteren werd immers een overleg- en discussieforum georganiseerd over het belang van de ondernemingen met een familiaal karakter in het sociaal-economisch Belgisch, Europees en internationaal landschap.

Op dat Forum werd terecht herhaald hoe belangrijk de familiale ondernemingen zijn. In de Top 100 vertegenwoordigen zij immers 40 % van de gecumuleerde omzet en meer dan 50 % van de tewerkstelling. Naast deze indrukwekkende cijfers kenmerken de familiale ondernemingen zich tevens door een lange ervaring, want de helft van hen bestaat al langer dan 50 jaar en meer dan één derde zelfs langer dan 100 jaar. Een mooi bewijs dat deze ondernemingen een lang leven beschoren zijn en het mogelijk maken om een degelijke economisch structuur uit te bouwen.

Rekening houdend met al deze vaststellingen moet ons beroep dat gericht is op de adviesverlening aan de ondernemingen, zijn aanwezigheid aan de zijde van de bedrijfsleiders van deze familiale vennootschappen nog meer in de verf zetten. Daarbij denken wij niet alleen aan de nieuwe generaties die moeten worden aangemoedigd om de continuïteit van het bedrijf te verzekeren, maar ook aan de huidige generatie die moet worden geholpen bij het beheer van de onderneming, alsook aan de kwesties van erfopvolging om de overgang van de ene generatie op de andere zo vlot mogelijk te laten verlopen.

Ons beroep speelt hierin een essentiële rol. Gezien de kwaliteit van onze vaardigheden, dankzij een permanente opleiding, en van het vertrouwen moeten wij het middelpunt vormen van deze belangrijke discussies over het voortbestaan van een belangrijk facet van de economische bedrijvigheid in ons land.



Gérard Delvaux
Voorzitter

Een ander initiatief heeft ons nog gesterkt in deze overtuiging. Onlangs werd immers een ontwerpcode van behoorlijk bestuur voor niet-beursgenoteerde ondernemingen en kmo's ter inzage voorgelegd aan het publiek.

Wij kennen deze problematiek maar al te goed, want reeds in 1999 hebben wij de eerste aanbevelingen gepubliceerd voor een deugdelijk bestuur van kmo's en in 2004 heeft een werkgroep waarvan ons Instituut, de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat en UNIZO deel uitmaakten, een reeks praktische adviezen ten behoeve van de bedrijfsleiders van KMO's ingezameld en uitgewerkt in een gids die ter beschikking werd gesteld van onze leden.

Het ligt voor de hand dat we op die manier voort moeten werken en de opstelling van de Code Buysse over de Corporate Governance voor niet-beursgenoteerde ondernemingen en kmo's actief moeten steunen. Al deze werkzaamheden en alle nuttige informatie voor ons beroep zal u binnenkort terugvinden in de nieuwe elektronische versie van IAB-Info die u, na onze algemene vergadering, één maal per week via e-mail zal ontvangen.¶

Interview



MARC VERWILGHEN

«De kmo's blijven
de ruggengraat
van onze economie.»

We zullen beslissingen moeten nemen, als we niet hopeloos in de knoei willen raken !

IAB : Over de handelsmissie in China, 500 personen, is dat niet te veel om efficiënt te zijn?

Marc Verwilghen :

Vóór het vertrek dacht ik dat ook.

Eerlijk gezegd, ik had ook mijn twijfels.

Maar vandaag kan ik u bevestigen dat deze missie een

succes was. Onder meer dankzij het professionalisme van de deelnemers: het is duidelijk dat de meeste deelnemers hun reis lang op voorhand hadden voorbereid, en het was niet uitzonderlijk om 5 tot 10 Chinese bedrijfsleiders per Belgische deelnemer te zien.

De kritiek dat de delegatie te talrijk was, is dus niet gegrond. Echt niet. Wel integendeel! Alle werkgeversorganisaties van het land waren aanwezig. En ik heb geen protest noch kritiek gehoord. We waren vroeger inderdaad geneigd om te denken dat *small is beautiful*, maar dat impliceerde ook dat alleen de grote ondernemingen van de partij waren. Maar inmiddels weten we dat dat zonde zou zijn. Het is ondenkbaar naar China te vertrekken zonder de kmo's mee te nemen. Het is nu eenmaal zo: de kmo's blijven de ruggengraat van onze economie en ik zou er niet aan gedacht hebben naar China te gaan met alleen maar grote groepen.

Marc VERWILGHEN, de Federale Minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid, heeft een delegatie van het IAB ontvangen, samengesteld uit de heren Gérard DELVAUX, voorzitter, Erwin VERCAMMEN, ondervoorzitter en Eric STEGHERS, algemeen directeur. De gelegenheid om het met de Minister te hebben over de thema's die onder zijn bevoegdheid vallen.

Integendeel, deze ondernemingen die de prins op zijn reis hebben vergezeld moeten in elk geval de Chinese ondernemingen uitnodigen om een tegenbezoek aan België te brengen. Niet alleen om de Grote Markt te komen bezoeken, maar vooral om hier te

investeren. Het zou toch al te gek zijn ons zoveel inspanningen te getroosten om het zwarte geld naar België terug te halen maar te vergeten dat we ook de grijze massa in ons land moeten houden.

IAB : Welk belangrijk element kenmerkte uw besprekingen met de Chinese leiders, tijdens deze missie in China?

Marc Verwilghen : Duidelijk hun wil om komaf te maken met het niet respecteren van de intellectuele eigendom. U weet dat het niet respecteren van octrooien een serieus probleem vormt in China. De Vice-premier heeft ons gezegd dat, als één van onze deelnemers met problemen van dien aard zou geconfronteerd worden, hij niet mocht aarzelen contact op te nemen met de bevoegde diensten.

IAB : Het soort verklaring dat de Vice-premier niet verbindt dus... Dat is zand in de ogen strooien, niet waar?

Interview

Marc Verwilghen : Ik denk van niet. Om twee redenen. Ten eerste omdat, indien dat het geval was, zij de omvang van het fenomeen zou ontkend hebben, wat ze niet deed. Vervolgens omdat China in de Wereldhandelsorganisatie (WTO) wil blijven, en daartoe moet het tussen 2005 en 2008 een aantal voorwaarden naleven. Eén van deze voorwaarden is de naleving van de intellectuele eigendom.

IAB : Het Internationaal Energieagentschap luidt de alarmbel. Europa zou te afhankelijk zijn van het Russische gas. Wat denkt u daarvan, als Federaal Minister van Energie?

Marc Verwilghen : Het debat over de energetische onafhankelijkheid moet dringend worden gevoerd. Ter herinnering: in 2003 hebben we beslist om tegen 2011-2015 de kerncentrales te sluiten. En wat stelde ik vast toen ik hier als Minister van Energie aantrad? Primo: dat ik in theorie verantwoordelijk ben voor de behoorlijke energievoorziening van België. Secundo: dat het indicatieve programma over ons energieverbruik slechts de periode 2005 tot 2015 beslaat. Om duidelijk te zijn, we hebben slechts een indicatie over ons verbruik voor de periode vóór de sluiting van drie of vier kerncentrales. En wat moeten we na 2015? Om niet voor een onaangename verrassing komen te staan, heb ik mijn diensten gevraagd een studie te maken over een periode van 25 jaar, namelijk tot in 2030. En dat om inzicht te krijgen in alle energieproblemen van het land. Ik vond dat nodig omdat, sinds de beslissing om sommige kerncentrales te sluiten, bepaalde gebeurtenissen de situatie veranderd hebben: de fameuze stroompannes in de Verenigde Staten en in Italië, en het ongeval in Ghislenghien. Ten slotte stel ik vast dat Scandinavische landen zoals Finland, Denemarken en Zweden van hun beslissing om de kerncentrales te sluiten – die vóór de onze was genomen – terugkomen. Met andere woorden, ze hebben ingezien dat er niet genoeg geloofwaardige oplossingen voorhanden zijn en dat ze te afhankelijk van een unieke energiebron zouden zijn.

IAB : De fameuze afhankelijkheid van het Russische gas?

Marc Verwilghen : Inderdaad, maar Rusland is niet het enige land. We mogen Qatar en Algerije niet vergeten. Allemaal landen die in een risicozone liggen.

IAB : Eén van de economische debatten die het land beroerden was dat over het brugpensioen. Wat is uw standpunt daarover?

Marc Verwilghen : Het is duidelijk: het brugpensioenstelsel moet op korte termijn verdwijnen. Ik begrijp de reactie van de vakbonden die luid protesteren tegen elke maatregel met terugwerkende kracht. Als dat het geval was, zou het probleem onoplosbaar zijn. We mogen niet vergeten dat we gebonden zijn door de agenda van Lissabon. Wat betekent dat voor ons? Vooreerst dat we in België de voorwaarden moeten scheppen om vanaf 2010 over een gemiddelde groei van 3 % te beschikken. Vervolgens, dat een gedeelte van deze groei zal moeten worden aangewend voor onderzoek en ontwikkeling. Om aan deze eisen tegemoet te komen, moeten we er geen doekjes om winden: we zullen langer moeten werken. Momenteel bedraagt onze tewerkstellingsgraad 62 %. Die moet absoluut hoger worden dan 70 %, vooral voor de bevolkingscategorie tussen de 50 en de 60 jaar, waar de tewerkstellingsgraad nog lager is.

IAB : Zijn dergelijke veranderingen mogelijk, gelet op de sociologie en de psychologie van onze bevolking?

Marc Verwilghen : Het zal wel moeten! Ik denk zelfs dat het onze sociologie en onze demografie zijn die ons geen keuze laten. We worden geconfronteerd met een verouderende bevolking die onze sociale zekerheid onder druk zet. We zullen dus beslissingen moeten nemen, als we niet hopeloos in de knoei willen raken. Voor mij is het vijf voor twaalf. Als er niets verandert op dat gebied, zal ons land met de tijd nog meer door delocalisatie worden getroffen. In elk geval is het niet door kaderleden te gijzelen dat de investeerders naar België zullen terugkeren.

IAB : De gijzeling van kaderleden is momenteel jammer genoeg een specialiteit van het zuiden van het land. Maar het is niet uitgesloten dat dergelijke acties zich ook in Vlaanderen voordoen...

Marc Verwilghen : Ik hoop van niet, want mocht dat het geval zijn, kan ik u wel zeggen: dat zullen we op internationaal niveau duur betalen. ¶

Beroep

20ste verjaardag van het IAB

Toespraak van de voorzitter, Gérard DELVAUX

GÉRARD DELVAUX

Voorzitter van het IAB

Op 18 februari 2005 vierde het Instituut haar 20-jarig bestaan. De gelegenheid voor onze voorzitter om al de gebeurtenissen van de voorbije 20 jaar nog eens op een rijtje te zetten. Meer sfeerfoto's van deze viering kunt u alvast terugvinden op onze website www.iec-iab.be.

Mijnheer de Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers,
Mijnheer de Vice-Eerste Minister,
Mevrouw, Mijne heren Ministers,
Waarde confraters,
Dames en heren,

Uw aanwezigheid vandaag getuigt van het belang dat u

aan ons Instituut hecht. Dat vereert ons ten zeerste en wij danken u daarvoor hartelijk.

2005 is een belangrijk jaar voor ons Instituut.

21 februari 1985 : 20 jaar al! Dat is de leeftijd van de jeugd en van de volwassenheid.

Bij de hervorming van het bedrijfsrevisoraat heeft de wetgever de bescherming van de titel en de uitoefening van het beroep van accountant wettelijk bekrachtigd.

In 1999 breidde hij deze zelfde bescherming uit tot de titel van belastingconsulent. Deze wetten schonken de beroepen wettelijke erkenning en boden hun tevens de gelegenheid om, onder gelijken, een standaard vast te stellen om hun competentie, onafhankelijkheid en beroepsintegriteit te grondvesten.

Sinds 1985 is de uitoefening van het beroep van accountant afhankelijk gesteld van strenge toelatingsvoorwaarden, gevolgd door de inschrijving op de lijst van de accountants van het Instituut. Hetzelfde geldt voor de titel van belastingconsulent.

In 2005 vieren we dus de 20ste verjaardag van de oprichting van het Instituut van de Accountants, dat in 1999 het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten is geworden. In de loop van deze 20 jaar heeft het Instituut blijk gegeven van het belang dat het bekleedt voor zijn leden in de uitoefening van hun beroep.

De verplichtingen van ons Instituut zijn in naleving met de rechten toegestaan door de wetgever, die ons de opdracht heeft toevertrouwd toe te zien op de opleiding en de permanente organisatie van een korps van



De heer Herman DE CROO, Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers

specialisten die voldoen aan de waarborgen qua bekwaamheid, onafhankelijkheid en professionele rechtschapenheid.

Deze herdenking van de 20ste verjaardag, deze 18e februari, moet op een gedenkwaardige manier gevierd worden. Vandaar ook dat onze keuze is gevallen op de Hallen van Brugge.

Brugge, het Venetië van het Noorden, een stad met een grootse geschiedenis, met een onvergelijkbaar cultuur- en kunstpatrimonium, was in de late Middeleeuwen een maritiem, commercieel en financieel knooppunt voor de West-Europese naties. Dankzij haar historisch en archeologisch patrimonium, heeft zij het uitzicht en de sfeer van een laat-middeleeuwse stad weten te bewaren. Dit is vandaag het decor van een stad waar de economische en technologische evolutie op de eerste plaats staan.

Wij hebben Brugge gekozen, want deze stad betekent een

mijlpaal voor ons beroep. In de late Middeleeuwen stond hier immers de wieg van de Beurs en van de internationale transacties.

De Europese harmonisatie is zich aan het voltrekken. Daarom meenden wij dat deze mythische stad de herinnering levendig zou houden dat Brugge vanouds een internationale haven was met een actief handelscentrum, één van de oudste van ons land.

Zijn wij niet de bevoorrechte raadgevers van de ondernemingen, maar ook de bewaarders van de naleving van hun verplichtingen die verbonden zijn aan hun economische promotie.

Wie handel zegt, zegt boekhoudkundige organisatie en bedoelt dat de transacties moeten worden georganiseerd en dus geregistreerd en gecontroleerd om rekening en verantwoording af te leggen tussen belanghebbende partijen. Ons beroep is altijd al het middelpunt geweest van de economische en financiële vaststelling van commerciële transacties.

België ligt op het knooppunt van Europa en de internationale handel vormt een belangrijk onderdeel van onze economie.

Tal van doelstellingen toegekend door de wetgever werden gevolgd en uitgewerkt door de opeenvolgende Raden. De evolutie van de wetten en het economisch weefsel stellen ons voor toenemende opdrachten.

Sinds de oprichting van het Instituut zijn onze deontologische regels in overeenstemming met het in ons gestelde vertrouwen.

Ik wens de Voorzitters, Ondervoorzitters en de vroegere raadsleden, die zich steeds hebben ingezet met het oog op de realisatie en het succes van onze werkzaamheden, oprecht te bedanken.

Sta me hier toe een daverend eerbetoon te brengen aan wijlen de heren VAN DE WOESTYNE, voormalig voorzitter van het Instituut en Joseph COLLEYE, voormalig ondervoorzitter, die in de nagedachtenis van ons beroep voortleven.

Herinneren we eraan dat de heren VAN DE WOESTYNE en COLLEYE jarenlang het voorzitterschap en ondervoorzitterschap hebben waargenomen van het Nationaal College van de Accountants, dat reeds internationale erkenning genoot. Zij werden terecht door de Koning tot eerste voorzitter en ondervoorzitter van het Instituut van de Accountants aangesteld.

De heer COLLEYE, die mijn stage-meester en meer dan dertig jaar lang mijn trouwe vriend was, heeft zijn grote bekwaamheid en dynamisme steeds ten dienste van het beroep gesteld, waarbij hij vooral de trefwoor-

Beroep

den “onafhankelijkheid” en “bekwaamheid” huldigde.

Sta me ook toe mijn respect en bewondering te laten blijken voor de heer Roger VANDELANOTTE, voormalig voorzitter van het Instituut van de Accountants, die, samen met de heer Raymond KROCKAERT, erin slaagde het Instituut een kwalitatieve wending te laten nemen en de competenties van de accountant op gelijke voet met die van de bedrijfsrevisor wist te plaatsen, met name door aan de accountant nieuwe door het Wetboek van vennootschappen voorgeschreven controleopdrachten toe te vertrouwen.

De strijd van de heer VANDELANOTTE werd steeds gekenmerkt door een uitzonderlijke ethiek en kwaliteit, gekoppeld aan een onverzettelijke inzet voor het beroep.

Zijn opvolging door mijn vriend Raymond KROCKAERT, werd gekenmerkt door de voortge-

zette inspanning van het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten om het beroep en zijn plichtenleer meer bekendheid te geven, mede door een constructieve dialoog met de politiek-economische wereld en alle geledingen van de fiscale en gerechtelijke besturen.

De heer KROCKAERT heeft met zijn Ondervoorzitter, de heer PAIROUX, meesterlijk het Instituut voorgezet en het is onder zijn voorzitterschap dat de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen werd voorbereid. Tijdens het zesjarig voorzitterschap van de heer KROCKAERT werd het accountantsberoep opgewaardeerd door de geloofwaardigheid van het accountantsberoep op alle fronten van de economische en sociale activiteit van het land te versterken.

Johan DE LEENHEER, mijn voorganger, wiens ondervoorzitter ik drie jaar was, heeft de nieuwe

wet betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen mee over de doopvont gehouden en aldus de titel van belastingconsulent gecreëerd en aldus in ons Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten 4602 nieuwe leden-belastingconsulenten onthaald.

De heer DE LEENHEER heeft er een erezaak van gemaakt alle middelen in te zetten opdat de accountants en de belastingconsulenten de hoogst mogelijke erkenning zouden bekomen.

De markante gebeurtenissen van ons Instituut sinds de oprichting ervan worden in de loop van de avond geprojecteerd.

We staan nog voor grote uitdagingen in een Europese vrije markt, die het gevolg is van de beslissing de vrijhandel te bevorderen door een efficiëntere controle- en reguleringsstructuur van de financiële transacties, alsook de ordehandhaving in de ruimste betekenis en de naleving van de wettelijke bepalingen.

De internationale economie steunt op vertrouwen en integriteit. In deze context zullen de accountants en de belastingconsulenten nog meer waakzaamheid moeten aan de dag leggen door hun toezichtopdracht uit te breiden, hoe snel de technologische evolutie en hoe zwaar de aansprakelijkheid ook is.

Het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten is zich van deze evolutie bewust en blijft initiatieven nemen voor de vorming en informatie van zijn leden door ze attent te maken op de risico's van belasting-



V.l.n.r. : Minister Marc VERWILGHEN, de heer Erwin VERCAMMEN en de heer Gérard DELVAUX.

ontwijking, witwaspraktijken en corruptie.

De striktheid en de bekwaamheid moeten het leidmotief van de boekhoudprofessional blijven. De betere permanente opleiding van onze accountants en hun beroepskwaliteiten waarborgen het voortbestaan van ons beroep. Dit ter ondersteuning van onze tradities ten dienste van de economie in de breedste zin van het woord.

We staan open voor en zijn vragende partij voor een permanent overleg met de politieke en economische wereld door deel te nemen aan de studie en de toepassing van de administratieve vereenvoudiging, rekening houdende met de evolutie van de behoeften van onze samenleving.

Ons Instituut heeft met succes de eenheid van de beroepen van accountant en van belastingconsulent tot stand gebracht met een meer samenhangende perceptie van deze beroepen in het belang van derden.

We zullen het specifiek karakter van de opdracht van de accountant en de belastingconsulent blijven benadrukken zodat het publiek een beter inzicht krijgt in de toegevoegde waarde die wij ondernemingen kunnen bieden.

Laten we, tot slot, naar de toekomst kijken en het met alle respect hebben over onze stagiairs die moeten beantwoorden aan strenge toelatingsvoorwaarden en drie jaar stage moeten volgen die leidt tot een doorgedreven vorming, nodig bij de uitoefening van het beroep.

We leggen het accent op de perfecte evenwaardigheid van de

beheersing van de fiscale en boekhoudkundige materies rekening houdend met de evolutie van de Bologna-akkoorden.

Er staan nog andere plannen op stapel. De werkzaamheden zijn aangevat om adviezen in te winnen over de opstelling van het financieel plan, de opvoering van de strijd tegen witwas-

**Zijn wij niet de
bevoorrechte raadgevers van de ondernemingen, maar ook de bewaarders van de naleving van hun verplichtingen die verbonden zijn aan hun economische promotie ?**

praktijken, de steun aan ondernemingen in oprichting, de nieuwe technologie, de corporate governance, het vennootschapsrecht, het faillissementsrecht, enz.

Daarom danken we de heer Herman DE CROO, Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, Vice-Eerste Minister Didier REYNERS, Ministers Freya VAN DEN BOSSCHE en Jean-Claude MARCOURT en Staatssecretarissen Hervé JAMAR en Vincent VAN QUICKENBORNE, zonder onze twee voorgedijministers mevrouw Sabine LARUELLE en de heer

Marc VERWILGHEN te vergeten. Op hun kabinetten werden, in overleg met hun diensten, uitvoerige gesprekken tussen de economische beroepen gevoerd.

Tevens dank ik de Voorzitter van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en de Ondervoorzitter van de Commissie voor het Bank, Financie- en Assurantiewezen. Ik dank eveneens de Voorzitter van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen.

In het bijzonder wens ik de Ondervoorzitter, de Heer Erwin VERCAMMEN, te bedanken voor alle steun die hij levert bij de studie en het succes van de beslissingen van de Raad van ons Instituut.

Ten slotte wil ik nog de sponsors danken, onder meer ING, vertegenwoordigd door zijn Voorzitter, de heer Luc VANDEWALLE en zijn gedelegeerd bestuurder, die bovendien accountant en belastingconsulent is, de heer Bruno COLMANT, en anderzijds Acerta, vertegenwoordigd door de Heren Thierry LEPOUTRE en Koen VAN GERVEN.

Mijn dank gaat ook uit naar iedereen die heeft bijgedragen tot het welslagen van dit evenement, onder meer de voormalige Voorzitter van het IAB, de heer Raymond KROCKAERT, doctor MUSCHART, de heer Ivo DIERICKX, de leden van de evenementencommissie en het voltallig personeel van het Instituut.

Ik dank u voor uw aandacht en verheug mij erover om samen met U deze manifestatie van de 20ste verjaardag van het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten verder te zetten.¶

Fiscaliteit

De Europese fiscale actualiteit in de schijwerper

ROGER LASSAUX

Directieadviseur IAB

Belastingconsulent

In samenwerking met J.M. COUGNON, Belastingconsulent

Sinds jaren nemen onze vertegenwoordigers actief deel aan de werkzaamheden van de fiscale werkgroepen binnen de Fédération des Experts-Comptables Européens.

Naast de gelegenheid om vruchtbare debatten te voeren die perspectieven openen en regelmatig uitmonden in standpunten of andere working papers, laten deze vergaderingen eveneens toe om op regelmatige tijdstippen de stand van zaken van de moeilijke dossiers op te maken. Een bron van informatie, een smeltkroes van bedenkingen waarvan wij u in wat volgt op de hoogte brengen zowel inzake directe belasting als op het gebied van de BTW (zie artikel: Rondetafel en ruime perspectieven...).

Doelgroepgerichte en kwaliteitsvolle informatie kunt u bovendien ook vinden op de website van de Confédération Fiscale Européenne, waarvan wij eveneens lid zijn en die, naast het Register van de Europese Belastingconsulenten, een interessant maandelijks perstijdschrift aanbiedt, zonder hierbij rekening te houden met hun jaarlijks Forum, dat in vele opzichten een onmisbare afspraak vormt (Brussel, 28 april 2005).

De Europese fiscaliteit krijgt steeds meer greep op ons nationaal fiscaal recht, zowel door de goedgekeurde richtlijnen als door de rechtspraak van het Europees Hof van Justitie. De werkgroep heeft tijdens haar vier bijeenkomsten van 2004,

namelijk op 13 februari, 14 mei, 17 september en 7 december, haar werkzaamheden dan ook gestaag voortgezet. Daarbij werden nieuwe denkpisten geopend om, door meer samenwerking met andere internationale organisaties, de internationale aanwezigheid van het beroep te versterken. Daarom wenst de FEE op het gebied van de directe belastingen (commentaar op de internationale overeenkomsten, verrekenprijzen en potentieel schadelijke belastingmaatregelen) actiever met de OESO samen te werken. De FEE-vertegenwoordigers werden ook uitgenodigd om in de "Tax Regulatory Group" die binnen de IFAC werd opgericht te zetelen om de taak van het beroep op het gebied van de directe belastingen te evalueren. Gelet op de recente arresten gewezen na een prejudicieel beroep en het belang van de thema's en kwesties die eraan kunnen worden onderworpen, werd ook een subwerkgroep opgericht om na te gaan in hoeverre de rechtspraak van het Europees Hof van Justitie de uitlegging van de Europese wetsbepalingen, en bijgevolg ook van de wetgeving van de lidstaten (arresten Amid en Denkavit, bijvoorbeeld) beïnvloedt, ook al zijn ze niet rechtstreeks bij de onderzochte zaak betrokken.

Als bewijs van het belang dat de Commissie aan de reflecties en de arbeid van de werkgroep hecht, worden de vergaderingen geregeld

bijgewoond door hoge vertegenwoordigers van het DG TAXUD (het Directoraat-Generaal Fiscaliteit en Douane-Unie van de Europese Commissie telt thans vier eenheden, zie http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/common/about/welcome/index_en.htm).

Deze gedachtewisselingen maken het mogelijk de standpunten te verfijnen en de toekomst te plannen. We komen daar onder de titel "Op stapel staande dossiers" uitgebreid op terug.

Vermeldenswaard is dat de Commissie een denkpiste heeft gelanceerd over een pilootproject. Dat komt erop neer dat de kmo's de regels van hun verblijfstaat zouden mogen gebruiken om een heffingsgrondslag op EU-niveau te berekenen. Ze heeft ook een subwerkgroep geïnstalleerd om na te denken over het concept van de gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag. Binnen deze subgroep zijn 20 staten voor en vijf staten tegen dit concept. De eerste vergadering vond plaats op 26 november 2004 en heeft het werkprogramma vastgesteld. Het doel is de principes toe te lichten inzake de bestanddelen van een heffingsgrondslag, inzake de inhoud van een actief en inzake de afschrijvings- en verdelingsmethoden. Niet uit de belastingadministraties afkomstige deskundigen zullen daaraan kunnen deelnemen. De documenten zullen op de website van de DG TAXUD worden geplaatst.

LOPENDE DOSSIERS

Vragenlijst over Tax Advisers

In maart 2005 zal aan de Raad van de FEE een stand van zaken, op basis van de ontvangen antwoorden, worden bezorgd. De vraag of het beroep voor of tegen deregulering is (de Commissie is voor een totale liberalisering), wordt besproken. Maar wat duidelijk opvalt, is de grote diversiteit in de nationale reglementeringen.

Report on the development of the study on "Take over of losses across Europe"

Niettegenstaande het ontbreken van het Deens verslag, terwijl dat land een stelsel van grensoverschrijdende fiscale consolidatie had ingesteld, werd de definitieve versie van het door een informele subgroep opgestelde document aan de Raad van de FEE overhandigd. Op 1 februari 2005 werd daarover een persbericht verspreid. Uit dat stuk, dat op de website van de FEE kan worden ingezien, blijkt dat er aanzienlijke verschillen bestaan in het verliescompensatiestelsel van de verschillende lidstaten. Daarenboven wordt nog onderscheid gemaakt tussen binnenlandse en internationale verliezen.

FEE Joint project of Direct Tax & Accounting Working Parties on "The possible role of IFRS in the move to a Common European Tax Base"

Sinds 1 januari 2005 moeten beursgenoteerde ondernemingen hun geconsolideerde rekening volgens de IAS/IFRS-standaard opstellen. Daarnaast is het duidelijk dat er een krachtige beweging aan de gang is om de lokale normen op de IFRS af te stemmen. De veralgemening van een gemeenschappelijke norm zou immers een mooie gelegenheid zijn om op termijn tot een harmonisatie van de heffingsgrondslag te komen. De achterliggende idee is om alle

ondernemingen de mogelijkheid te bieden om een gemeenschappelijk fiscaal consolidatiestelsel voor de berekening van hun heffingsgrondslag in de EU te gebruiken. Hier mag nog eens worden gezegd dat het begrip fiscale consolidatie door zo goed als alle geïndustrialiseerde landen wordt aanvaard (behalve door België en Griekenland), ook al dekt het verschillende aanslagmodellen die alle hun grondslag en hun verantwoording in het fiscaal stelsel van het betrokken land vinden. Het biedt reële voordelen (winst- en verliescompensatie van de vennootschappen van de groep, volledige neutralisatie van verrichtingen tussen entiteiten binnen de groep, uitsparen van tal van administratieve formaliteiten, enz.).

Bovendien staat het nu al vast dat de IAS/IFRS stelselmatig alle maatschappelijke rekeningen zullen beïnvloeden, en dat zulks een weerslag zal hebben op de fiscale aspecten. De vraag rijst of dergelijke convergentie noodzakelijk en onvermijdelijk is en of de IAS/IFRS, gelet op de complexiteit en de volatiliteit ervan, de geschikte partner is op de weg naar een Europese harmonisatie. Niettegenstaande het feit dat de lidstaten blijkbaar niet van plan zijn om zich meteen met deze problematiek in te laten en dat er veeleer sprake is van scepticisme, vormt de toepassing van de IFRS door de kmo's een apart project, maar pas dan als de IASB zijn eigen project terzake zal klaar hebben. Kortom, het debat is geopend. Daartoe tracht een denktank, samengesteld uit vertegenwoordigers van de Direct Tax Working Party en de Accounting Working Party een valabele bijdrage te leveren in de op Europees niveau opgerichte deskundigengroep, mee te werken aan de opstelling van fiscale normen en conclusies voor te bereiden die voor verscheidene problemen originele ideeën voorstellen. In het programma dat op de eerste vergadering werd opgesteld, werd bepaald om naar de landen die in de FEE zijn vertegenwoordigd

twee vragenlijsten te sturen :
1) fiscale verwerking van uit de IFRS-principes met fiscale weerslag gekozen thema's; 2) analyse van de voornaamste verworpen uitgaven en voornaamste fiscale gunstregimes. Volgens de tabel "Planned implementation of the IAS Regulation (1606/2002) in the EU and EEA - Date 8/03/2004" bleek al snel dat een meerderheid (13 op 18 van de in de tabel beoogde landen) er voorstander van is om het gebruik van de IFRS-standaard voor de (niet-geconsolideerde) jaarrekening van andere dan beursgenoteerde ondernemingen toe te laten. Daarom betrof de discussie al snel het, volgens de lidstaten min of meer los, verband tussen het boekhoudkundig resultaat en de heffingsgrondslag in de verschillende landen en bijgevolg de aard en de omvang van de noodzakelijke "fiscale aanpassingen" en de wijze van doorvoeren ervan. Concreet werd een eerste inventaris van oplossingen, de opvolging daarvan in de verschillende landen, dat alles met voorbeelden geïllustreerd, opgesteld. Een andere kwestie: beginnen we met een geconsolideerde boekhoudkundige basis die nadien voor fiscale behoeften wordt aangepast of wordt elke individuele rekening aanvaard waarna aparte individuele aanpassingen worden gedaan? De eerste optie lost alle problemen op (zoals de vaststelling van verrekenprijzen, de uitschakeling van intercontinentale winst en verliescompensatie). Ze is evenwel niet werkbaar omdat de meeste groepen "sub-parents" of dochterondernemingen buiten de Europese Unie hebben. De tweede oplossing staat enkel verliescompensatie toe.

OP STAPEL STAANDE DOSSIERS

In de workshops binnen de Commissie worden onder meer de volgende thema's behandeld:

Richtlijn betreffende interest en royalty's tussen verbonden ondernemingen

Toelichting van de anti-rechtsmisbruikmaatregel (verrichtingen met als hoofddoel(en) fraude of belastingontwijking) van Richtlijn 2003/49/EG betreffende de uitkering van interest en royalty's tussen verbonden ondernemingen. Het voorstel houdt in dat de lidstaten de voordelen van de richtlijn "interest en royalty's" slechts moeten toekennen als de betrokken interest- en royaltyuitkeringen niet bij de verkrijger van de vennootschapsbelasting zijn vrijgesteld. Beoogd worden onder meer de ondernemingen die vennootschapsbelasting betalen, maar het voordeel genieten van een bijzondere nationale belastingregeling die in het buitenland ontvangen interest of royalty's vrijstelt. In dat geval zou de bronstaat niet verplicht zijn om vrijstelling van bronheffing toe te staan. Het voorstel actualiseert de lijst van ondernemingen waarop de richtlijn van toepassing is. Dit om rekening te houden met nieuwe bijzondere juridische entiteiten zoals sommige coöperatieven en vennootschappen zonder kapitaal aandelen, onderlinge vennootschappen, spaarkassen, fondsen en verenigingen die handelsactiviteiten uitoefenen. De nieuwe lijst omvat de Europese vennootschap en de Europese coöperatieve vennootschap die respectievelijk vanaf 2004 en 2006 kunnen worden opgericht.

Problematiek van de verrekenprijzen

In verband met de Transfer pricing, het zwaarste internationale taxatieprobleem voor de komende jaren – niettegenstaande door de inwerkingtreding van de Europese richtlijnen betreffende de dividenden en interesten het belang van "treaty shopping"-transacties is verminderd – werd in 2004 tweemaal vooruitgang geboekt. Ten eerste werd het Europees Arbitrageverdrag van

23 juli 1990 (Verdrag 90/436/EEG ter afschaffing van dubbele belasting in geval van winstcorrecties tussen verbonden ondernemingen, zie <http://europa.eu.int/scad-plus/leg/nl/lvb/l26038.htm>), dat in 1995 in werking is getreden, na een moeilijke goedkeuringsronde tot 31 december 2004 verlengd, met automatische verlenging voor een periode van vijf jaar. Ten tweede heeft de Commissie in april 2004 een gedragscode voorgesteld om dubbele belasting van ondernemingen, voortvloeiende uit intra-groepstransacties uit te schakelen. De voorgestelde gedragscode is gebaseerd op de werkzaamheden van het gezamenlijk EU-forum over verrekenprijzen en moet garanderen dat het arbitrageverdrag op een doeltreffender en uniformere wijze wordt toegepast (zie http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/taxation/company_tax/transfer_pricing/arbitration_convention/index_en.htm). Tot dusver werd er echter nog niet veel gebruik van gemaakt. Beoogd zijn de gevallen waarin de belastingadministratie van een lidstaat, door een aanpassing van de verrekenprijzen, de belastbare winst van een onderneming op basis van haar grensoverschrijdende intra-groepstransacties verhoogt. Deze gedragscode zou procedureregels vaststellen, onder meer betreffende de aanvang van de termijnen die vastgesteld werden voor de behandeling van klachten, praktische schikkingen betreffende het onderling akkoord en de arbitragefasen van het Verdrag. Ten slotte adviseert ze de opschorting van de invordering van de belastingschuld in afwachting van de regeling van de geschillen.

Richtlijn betreffende de herstructurerings (fusie, splitsing, enz.)

In het kader van het politiek akkoord over het voorstel tot wijziging van de Europese richtlijn van 23 juli 1990 (90/434/EEG) betreffende de herstructurerings, richtlijn die

door de wet van 28 juli 1992 zeer gedeeltelijk in het Belgisch recht werd omgezet en die bij fusies, splitsingen, inbreng van activa en aandelenruil met betrekking tot vennootschappen uit verschillende lidstaten in uitstel van de belastingheffing voorziet, dient te worden opgemerkt dat het toepassingsgebied zal worden uitgebreid tot nieuwe bijzondere juridische entiteiten zoals sommige coöperatieven en vennootschappen zonder kapitaal aandelen, onderlinge vennootschappen, spaarkassen, fondsen en verenigingen die handelsactiviteiten uitoefenen. De nieuwe lijst omvat de Europese vennootschap en de Europese coöperatieve vennootschap die respectievelijk vanaf 2004 en 2006 kunnen worden opgericht en die terzake, wegens de voordelen van de regeling, de rol van voortrekker zouden kunnen spelen (de Europese vennootschap vergemakkelijkt grensoverschrijdende fusies, ze past zich gemakkelijk aan de overbrenging van haar sociale zetel aan, ze biedt de keuze tussen een enige directie (raad van bestuur) of een dubbele (leidinggevend orgaan en toezicht houdend orgaan), enz.). De nieuwe richtlijn zal ook een fiscaal neutrale uitwerking hebben op de omvorming van een bijhuis tot dochteronderneming en een nieuw type van verrichting invoeren, bekend onder de naam "gedeeltelijke splitsing" of "splitsing met aandelenruil".

Richtlijn betreffende de spaarfiscaliteit

Ten slotte het verhaal van de richtlijn betreffende de spaarfiscaliteit (2003/48 EG van de Raad – PB nr. L 157 van 26 juni 2003, p. 38-48). Niettegenstaande nu al vaststaat dat de inwerkingtreding op 1 juli 2005 zal worden uitgesteld, moet nog worden opgemerkt dat de lidstaten slechts zullen worden verplicht om de richtlijn op deze nieuwe uiterste datum – om praktische redenen wordt vaak 1 januari 2006 vooropgesteld – toe te passen indien, en alleen indien,

Zwitserland, Liechtenstein, Andorra, San Marino en Monaco op dezelfde datum maatregelen die gelijkwaardig zijn aan de Europese wetgeving toepassen, terwijl met Groot-Brittannië verbonden of ervan afhankende gebiedsdelen nog identieke maatregelen moeten nemen. Om de belasting van interesten en andere gelijkgestelde inkomsten in de woonstaat van de verkrijger te garanderen, steunt de richtlijn op een stelsel van informatie-uitwisseling. Als de richtlijn in werking is getreden en een natuurlijke persoon, Belgisch rijksinwoner, in Frankrijk interest int, moet de uitbetalende instelling rechtstreeks of onrechtstreeks de Belgische fiscus informeren. Anders is het als de interest in Oostenrijk of Luxemburg wordt geïnd. België, Luxemburg en Oostenrijk hebben immers, voorlopig maar onbeperkt, het recht verkregen om tijdens een overgangperiode een regeling van heffing aan de bron, zonder informatie-uitwisseling, toe te passen. Deze heffing bedraagt 15 % tijdens de eerste drie jaar, 20 % de volgende drie jaar en vervolgens 35 %. 75 % van de inhouding komt ten goede van de woonstaat van de spaarder. Gebruikmakend van de algemene verwarring en van de overdreven eisen van de dwergstaten (Liechtenstein, Monaco, San Marino, enz) en van de wens van Zwitserland (http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/82405.pdf) om tot de Schengen-ruimte toe te treden, is Luxemburg er in geslaagd aan de andere lidstaten, zonder beperking in de tijd, de betonning van haar heilig bankgeheim te ontfoetselen.

Gedragcode betreffende de ondernemingsfiscaliteit

Er werd een lijst opgesteld van 66 potentieel schadelijke maatregelen met name belastingmaatregelen die tot een belastingniveau leiden dat beduidend lager is dan het

algemene belastingniveau in de betrokken lidstaat (verlaging van het tarief, van de belastinggrondslag, of andere factoren). De lidstaten werden verzocht – de gedragscode heeft geen dwingende kracht – om maatregelen te nemen opdat de beoogde fiscale gunstregimes tegen 31 december 2005 zouden zijn beëindigd, behoudens bij uitdrukkelijke door de Raad toegestane afwijking zoals de Belgische coördinatiecentra tot 2010.

NUTTIGE STUKKEN EN REFERENTIES

Raadpleging over de belasting van de kmo's volgens de regels van de verblijfstaat

Begin augustus 2004 heeft het Directoraat-Generaal Fiscaliteit en Douane-Unie van de Europese Commissie een informatiedocument met als titel "Beschrijving van de eventuele experimentele toepassing van een belastingstelsel volgens de regels van de verblijfstaat op kleine en middelgrote ondernemingen" en een "vragenlijst betreffende de vennootschapsbelasting als belemmering voor de uitbreiding van de activiteiten van de kleine en middelgrote ondernemingen op EU-niveau" gepubliceerd. Dit document is een vervolg op de Mededeling over de ondernemingsfiscaliteit van november 2003 http://europa.eu.int/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=187013. Bedoeling was de kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) als experiment gedurende vijf jaar toe te staan de belastingregels van hun verblijfstaat toe te passen om hun belastbare winst op EU-niveau te bepalen ("belastingstelsel volgens de regels van de verblijfstaat"). Het doel is de fiscale belemmeringen op te heffen waarmee de kmo's worden geconfronteerd wanneer ze hun activiteiten tot andere lidstaten van de EU

willen uitbreiden en die hun vaak beletten de mogelijkheden van de interne markt ten volle te benutten. Meer info:

http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/common/consultations/tax/article_1455_en.htm

Richtlijn interest en royalty's

Meer info:

http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/taxation/company_tax/interests_royalties/index_en.htm

Tax administration in OECD countries: comparative information series (2004)

Meer info:

<http://www.oecd.org/data-oecd/28/2/33866659.pdf>

Evolutie van de fiscale lasten in de EU en de lidstaten tussen 1995 en 2003 - uitsplitsing per lidstaat van de belastingontvangsten volgens de voornaamste soorten belasting

Meer info :

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=STAT/05/15&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Problematiek van de toepassing van de IFRS-standaard op de kmo's

Mededeling van de EFRAG, 1 augustus 2004 "SME Discussion Paper": <http://www.efrag.org>.

Mededeling van de IASB, 24 juni 2004, "IASB publishes Discussion Paper on Standards for SMEs":

<http://www.iasb.org>.

Discussion Paper: Preliminary Views on Accounting Standards for Small and Medium-sized Entities - Comments requested by 24 September 2004:

<http://www.iasb.org.f>

Rondetafel en ruime perspectieven...

YVES BERNAERTS
Belastingconsulent

Het jaar 2004 kan worden gekarakteriseerd als het jaar van het BTW-rondetafelgesprek. Dit gesprek vond plaats op 13 mei 2004 in het Marriott Hotel in Brussel.

De werkgroep "Indirect Tax Working Party" heeft een echte strategie ontwikkeld en zich ingespannen om van het BTW-rondetafelgesprek een succes te maken. * Op deze vergadering, die georganiseerd werd door de FEE en waaraan toonaangevende belastingexperts uit heel Europa deelnamen, bleek dat men zich zorgen maakt dat de BTW niet voldoende geëvolueerd is in de laatste 50 jaar, na de invoering van het moderne BTW-stelsel in Europa. Aangezien de recente EU-uitbreiding BTW-aangelegenheden nog ingewikkelder maakt, werd er tijdens het rondetafelgesprek benadrukt dat de BTW-stelsels geactualiseerd moeten worden. De FEE wil BTW-fraude aanpakken en oplossingen vinden waar zowel de lidstaten als de bedrijfs-wereld baat bij hebben. De boekhoudsector is meer dan bereid samen te werken met de belastingdiensten en de Europese Commissie om de situatie te verbeteren.

Op de dag van het rondetafelgesprek heeft de FEE een persbericht uitgevaardigd en er werd een verslag gepubliceerd in de FEE-nieuwsbrief

van september 2004 (uitgave nr. 2). Natuurlijk zijn er in 2004 meer vermeldenswaardige zaken gebeurd. Onder andere de volgende problemen werden geanalyseerd en besproken in de vergaderingen van de werkgroep Indirecte belastingen van de FEE:

1. VEREENVOUDIGING VAN DE BTW-VERPLICHTINGEN - HET ONE-STOP-SHOP-SYSTEEM

De Europese Commissie heeft een consultatie gehouden voor het one-stop-shop-systeem.

De uiterlijke datum voor het insturen van commentaar was 31 juli 2004, maar doordat deze datum in de zomervakantie viel, kon er pas commentaar gestuurd worden in september. De commentaarbrief werd verstuurd naar de Europese Commissie op 7 september 2004, na goedkeuring door het bestuur.

De invoering van de one-stop-shop elektronische procedure ter vervanging van de 8e richtlijn: BTW-terugvorderingen zouden elektronisch ingevoerd kunnen worden op de plaats waar de BTW betaald wordt. Daardoor zou de tijd die de dienst nodig heeft om de terugbetaling uit te voeren, verkort worden van zes (of in sommige lidstaten drie) jaar

tot drie maanden.

Dit is duidelijk niet het ideale systeem, maar dit systeem zal mogelijk minder weerstand onder vinden van de lidstaten dan het ideale systeem, omdat er minder formaliteiten mee gepaard gaan.

2. HERZIENING VAN DE 6E RICHTLIJN

De Commissie werkt aan de omzetting van de zesde BTW-richtlijn in wetten. Er werd besloten de bestaande tekst te herzien, waarbij de structuur gewijzigd zal worden in plaats van de inhoud. Volgens de Commissie zal de herziening de wetgeving niet eenvoudiger, maar wel beter leesbaar maken. Er werd heel wat moeite gedaan om deze richtlijn te vertalen in de verschillende EU-talen.

3. OMZETTING VAN RICHTLIJNEN INZAKE ELEKTRONISCHE HANDEL EN FACTURERING IN NATIONALE WETTEN - VOORUITGANG EN PROBLEMEN

De factureringsrichtlijn is een jaar van kracht, de richtlijn inzake

* De verslagen van het rondetafelgesprek en de toespraken van de sprekers zijn beschikbaar op de website van de FEE.

elektronische handel 9 maanden. In verscheidene lidstaten deden zich problemen voor bij de invoering ervan.

4. HERZIENING VAN ARTIKELEN 8 EN 9 - VOORUITGANG OP DE WEBSITE VAN DE EUROPESE COMMISSIE

De leden van de "Indirect Tax Working Party" analyseerden de volgende items:

- Summary report on the outcome of TAXUD consultation on VAT - The Place of Supply of Services (beknopt verslag van het resultaat van de TAXUD-consultatie over BTW - de plaats van een dienst);
- FEE comment letter on 'VAT- The Place of Supply of Services' (commentaarbrief van de FEE over "BTW - de plaats van een dienst");
- Proposal for a Council Directive amending Directive 77/388/EEC as regards the place of supply services (voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van richtlijn 77/388/EEG aangaande de plaats van een dienst).

5. WIJZIGINGEN AAN ARTIKEL 26 VAN DE 6E RICHTLIJN (SPECIAAL STELSEL VOOR REISAGENTEN)

De ontwerprichtlijn is op een dood punt aanbeland. Er is nog geen vooruitgang gemaakt met de onderhandelingen. Mogelijk zullen er schendingsprocedures ingeleid worden tegen lidstaten die de vrijstellingen te ruim toepassen, zoals het V.K. en Ierland.

6. 8E RICHTLIJN EN RECHT OP AFTREK

De achtste richtlijn en het recht op aftrek zullen worden onderzocht in het mondiaal project inzake BTW-

vereenvoudigingen van de Europese Commissie. In Spanje is er al een systeem ingevoerd voor elektronische vorderingen. Het FEE-secretariaat zal het rondsturen zodra het ontvangen is (het is nu verstuurd naar het secretariaat).

Het BTW-stelsel mag niet worden gebruikt om de inkomsten uit belastingen te verhogen. Dat was een van de punten die vermeld waren in de commentaarbrief van de FEE op het "Proposal for a Directive amending Directive 77/388/EEC as regards the rules governing the right to deduct Value Added Tax" (voorstel voor een richtlijn tot wijziging van richtlijn 77/388/EEG betreffende de regels inzake het recht op BTW-aftrek) van de heer Bolkestein.

Het resultaat van de consultatie zal worden gepubliceerd op de website van de Europese Commissie.

7. GRENSOVERSCHRIJDENDE BTW-AUDITS – MEDEDELINGEN (ERVARING TOTNOGTOE)

Grensoverschrijdende BTW-audits hebben verschillen in de behandeling van dochterondernemingen van dezelfde groep aan het licht gebracht.

8. STANDPUNTVERKLARING VAN DE FEE OVER RICHTLIJN 65/2000 BETREFFENDE DE PERSOON DIE VERANTWOORDELIJK IS VOOR DE BETALING VAN DE BTW

De werkgroep heeft het ontwerp-rapport over de voltooiing van de tabel per land voor de invoering in de lidstaten bestudeerd om een eindversie op te stellen.

9. TARIEVEN

In plaats van bijlage H uit te breiden, ligt er een voorstel op tafel

voor een regeling waarbij de lidstaten die verlaagde tarieven willen, een aanvraag moeten indienen bij de Commissie, die dan een voorstel richt aan de Raad. Dit voorstel geniet slechts de steun van 20 lidstaten. In het bijzonder Slovaakse is tegen verlaagde tarieven.

Belangrijke datums met betrekking tot de BTW-tarieven zijn:

- eind 2005, wanneer de uitbreiding voor arbeidsdiensten vervalt, wat bijzonder belangrijk is voor de bouwsector;
- de datums waarop de afwijkingen voor nieuwe lidstaten vervallen.

De uitbreiding voor arbeidsdiensten zal niet automatisch verlengd worden, aangezien er lidstaten zijn die niet akkoord gaan met verlaagde tarieven.

De Europese Commissie heeft in februari een "non-paper" betreffende de BTW gestuurd naar de Raad. Het toepassingsgebied van de verlaagde tarieven is momenteel erg beperkt:

- voeding en dranken,
- geneeskunde en medische uitrusting,
- boeken en kranten.

De algemene regel is dat er voor goederen standaardtarieven moeten worden toegepast. Zo wordt verstoring van de wet voorkomen.

Voor de diensten liggen de zaken anders. Er mag niet toegestaan worden dat lidstaten verlaagde tarieven hanteren voor diensten als elektronische handel en telecommunicatie, aangezien dit een ernstige verstoring van de interne markt tot gevolg zou kunnen hebben.

Een grotere flexibiliteit op andere dienstengebieden, bijvoorbeeld maaltijden in restaurants, zou daarentegen geen groot probleem vormen.¶

Boekhoudrecht

Overgang naar de IFRS-standaard: welke normen zijn van toepassing?

CATHERINE DENDAUW¹

*Wetenschappelijk raadgeefster bij de Hoge Raad voor de Economische Beroepen
Gastdocente aan de UCL en de FUNDP van Namen
Lid van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen*

De Europese Unie bepaalt, middels artikel 4 van Verordening (EG) 1606/2002 van 19/07/2002 (PB 11/09/02), dat voor elk boekjaar, beginnend op of na 1 januari 2005, ondernemingen die onder het recht van een lidstaat vallen, "hun geconsolideerde jaarrekening opstellen overeenkomstig de internationale standaarden voor jaarrekeningen die volgens de procedure van artikel 6, lid 2, zijn goedgekeurd, indien hun effecten op de balansdatum zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt van een lidstaat in de zin van artikel 1, punt 13, van Richtlijn 93/22/EEG van de Raad van 10 mei 1993 betreffende het verrichten van diensten op het gebied van beleggingen in effecten".

De overgang naar de IFRS-normen gaat gepaard met de

publicatie in het Publicatieblad (van de Europese Unie) van de vertaling van de verschillende IFRS-normen en hun interpretaties in de verschillende talen van de Europese Unie. Eind februari 2005 waren er acht verordeningen, houdende de vertaling van deze internationale boekhoudkundige normen, in het Publicatieblad verschenen :

- Verordening (EG) 1606/2002 van 19/07/2002 (PB 11/09/02)
- Verordening (EG) 1725/2003 van 29/09/2003 (PB 13/10/03)
- Verordening (EG) 707/2004 van 06/04/2004 (PB 17/04/04)
- Verordening (EG) 2086/2004 van 19/11/2004 (PB 09/12/04)
- Verordening (EG) 2236/2004 van 29/12/2004 (PB 31/12/04)
- Verordening (EG) 2237/2004 van 29/12/2004 (PB 31/12/04)
- Verordening (EG) 2238/2004 van 29/12/2004 (PB 31/12/04)

- Verordening (EG) 211/2005 van 04/02/2005 (PB 11/02/05)

We ontkomen echter niet aan de vaststelling dat de publicatie van de internationale boekhoudkundige normen – en dan vooral in het Publicatieblad van 31 december 2004 – problemen stelt, aangezien de gepubliceerde normen niet zijn gecoördineerd. Bijgevolg dienen niet alleen de verschillende gepubliceerde normen te worden onderzocht, maar ook de bijlagen aan deze normen die andere internationale boekhoudkundige normen wijzigen. We vermelden het voorbeeld van norm IFRS 1 die tot negen maal toe werd gewijzigd na de publicatie ervan in het Publicatieblad van 17 april 2004.

Onderstaande tabel werd uitgewerkt om de uitspraken betref-

fende de verschillende IFRS-normen waaraan wijzigingen werden aangebracht makkelijk te kunnen identificeren en om de pagina's van de verschillende Publicatiebladen die moeten worden geraadpleegd snel te kunnen terugvinden.

In de eerste kolom vindt u de verwijzing naar de betrokken norm (bijvoorbeeld IAS 1 die als referentie dient en deze die werd gepubliceerd in het Publicatieblad nr. L 394 van 31 december 2004, 4-27).

Aan de hand van de tweede kolom kan worden uitgemaakt of deze norm al dan niet werd gepubliceerd in het Publicatieblad van 31 december 2004 (in bevestigend geval vindt u de vermelding "new", in ontkennend geval de vermelding "old"). U vindt er ook het jaar van goedkeuring van de norm door de IASB.

De derde kolom geeft alle wijzigingen die aan de basistekst, waarnaar in de eerste kolom wordt verwezen, moeten worden aangebracht (bijvoorbeeld: 3 leden van IAS 1 werden gewijzigd door IFRS 5), alsook de exacte verwijzing naar de tekst (voor hetzelfde voorbeeld kunt u aflezen dat de IFRS-norm werd gepubliceerd in het Publicatieblad van 31 december 2004, nr. L 392, 74).

De vierde kolom vermeldt de lijst van de voorheen in het Publicatieblad gepubliceerde bepalingen (normen en/of interpretaties) die werden ingetrokken.

De vijfde en laatste kolom vermeldt de lijst van de wijzigingen die de betrokken norm aanbrengt aan andere internationale boekhoudkundige normen.

De verwijzingen naar de bepalingen in de derde en vijfde kolom zijn:

- **vet gedrukt** wanneer het de wijziging van een bepaling betreft;
- **vet en onderstreept** gedrukt wanneer het een toevoeging van een bepaling betreft;
- *cursief* gedrukt wanneer het de intrekking van een bepaling betreft.

Sommige verwijzingen naar bepalingen in de derde en vijfde kolom zijn ~~doorstreept~~ gedrukt. Dat geldt voor bepalingen die rechtstreeks zijn opgenomen in de normen die in het Publicatieblad zijn gepubliceerd.

De normen of interpretaties die door een in het Publicatieblad gepubliceerde bepaling zijn ingetrokken, kunnen makkelijk worden teruggevonden omdat ze op een grijze achtergrond zijn afgedrukt (eerste kolom).

Het spreekt voor zich dat deze tabel niet bruikbaar is voor degenen die zich baseren op het door het IASB gepubliceerde gecoördineerde werk over de internationale boekhoudkundige normen.

Een aantal teksten zouden eerlang nog in het Publicatieblad moeten verschijnen:

- norm IAS 19 werd op 16 december 2004 door de IASB herzien;
- norm IFRS 6 werd op 9 december 2004 door de IASB goedgekeurd;
- interpretatie IFRIC 2 werd op 25 november 2004 door de IASB goedgekeurd;
- interpretatie IFRIC 3 werd op 2 december 2004 door de IASB goedgekeurd;
- interpretatie IFRIC 4 werd op 2 december 2004 door de IASB goedgekeurd;
- interpretatie IFRIC 5 werd op 16 december 2004 door de IASB goedgekeurd.

Notes

- ¹ Deze bijdrage verbindt de instellingen waarvoor de auteur werkt niet.
- ² International Accounting Standards Board, *International Financial Reporting Standards 2004*, IASCF Publications Department, London, 2250 p. (ISBN 1-904230-44-X).

Norm

Legende :

Vet = Wijziging van een oude bepaling

Vet + onderstreept = Toevoeging van een nieuwe bepaling

Cursief = Intrekking van een oude bepaling

~~Doorstreept~~ = Wijziging waarmee geen rekening moet worden gehouden

Norm / Interpretatie	Datum	Latere wijzigingen	Ingetrokken norm	Gewijzigde norm
IAS 1 (PB 31/12/04 L394 - p.4-27)	New 2003	IFRS 5 (IAS 1.68 , 1.68A , 1.81 & 1.87) (PB 31/12/04 - L392 - p.74)	IAS 1 (Old) - 1997	Algemene beschouwingen (A 1)
				IAS 12.69 & 12.70
				IAS 19.23
				IAS 34.5 , 34.12 & 34.13
				IAS 35.39 & 35.40 (thans IFRS 5)
				IAS 41.39 & 49.53
				SIC 32.5
IAS 2 (PB 31/12/04 L394 - p.28-35)	New 2003	N.v.t.	IAS 2 (Old) - 1993	IAS 14.22
			SIC 1	
IAS 7 (PB 13/10/03 L261 - p.31-41)	Old 1992	IAS 8 (IAS 7.29 & 7.30) (PB 31/12/04 - L394 - p.48)		
		IAS 21 (IAS 7.25 & 7.26) (PB 31/12/04 - L394 - p.107)		
IAS 8 (PB 31/12/04 L394 - p.36-53)	New 2003	N.v.t.	IAS 8 (Old) - 1993	IAS 7.29 & 7.30
			SIC 2	IAS 12.62 , 12.80 , 12.81(b) & 12.83
			SIC 18	IAS 14.8 , 14.16 , 14.60 , 14.77 & 14.78
				IAS 19.131 , 19.142 & 19.160
				IAS 20.20 , 20.21 & 20.22
				IAS 22.100 (thans IFRS 3)
				IAS 23.30
				IAS 34.17 , 34.24 , 34.25 , 34.27 , 34.43 & 34.44
				IAS 35.41 , 35.42 & 35.50
				IAS 36 Inleid. § 13, IAS 36.120 & 36.121
				IAS 37.94
				IAS 38.120
				SIC 12 (inwerkingtreding)
				SIC 13 (inwerkingtreding)
				SIC 21 (inwerkingtreding)
	SIC 25 (inwerkingtreding)			
	SIC 27 (inwerkingtreding)			
	SIC 31 (inwerkingtreding)			
	IFRS 1 (Bijlage A – definitie van "IFRS" + algemene beschouwing (A21))			
	Algemene beschouwingen (A 22 & A 23)			

Norm / Interpretatie	Datum	Latere wijzigingen	Ingetrokken norm	Gewijzigde norm
IAS 10 (PB 31/12/04 L394 - p.54-59)	New 2003	IFRS 5 (IAS 10.22) (PB 31/12/04 - L392 - p.74-75)	IAS 10 (Old) - 1999	IAS 22.97 (thans IFRS 3)
				IAS 35.32 (thans IFRS 5)
				IAS 37 Inleiding § 18, 37.75 & 37.96
				Algemene beschouwing (A 4 - titel)
IAS 11 (PB 13/10/03 L261 - p.54-61)	Old 1993	N.v.t.		
IAS 12 (PB 13/10/03 L261 - p.61-87)	Old 2000	IAS 1 (IAS 12.69 & 12.70) (PB 31/12/04 - L394 - p.26)		
		IAS 8 (IAS 12.62, 12.80, 12.81 (b) & 12.83) (PB 31/12/04 - L394 - p.48)		
		IAS 21 (Inleiding § 1, IAS 12.41 & 12.62) (PB 31/12/04 - L394 - p.107)		
		IAS 39 (IAS 12.20) (PB 9/12/04 - L361 - p.61)		
		IFRS 2 (IAS 12.57, 12.68A, 12.68B & 12.68C) (PB 11/02/05 - L41 - p.24)		
IAS 12 (vervolg)		IFRS 3 (Inleiding §§ 1, 6 & 9, Doelst. § 3, IAS 12.15, 12.18, 12.19, 12.21, 12.21A, 12.21B, 12.22, 12.24, 12.26, 12.32, 12.58, 12.66, 12.67, 12.68 & 12.68C) (PB 31/12/04 - L392 - p.27-31)		
IAS 14 (PB 13/10/03 L261 - p.88-104)	Old 1997	IAS 2 (IAS 14.22) (PB 31/12/04 - L394 - p.35)		
		IAS 8 (IAS 14.8, 14.16, 14.60, 14.77 & 14.78) (PB 31/12/04 - L394 - p.48-49)		
		IAS 16 (IAS 14.21) (PB 31/12/04 - L394 - p.73)		
		IFRS 3 (Inleiding § 2, IAS 14.19 & 14.21) (PB 31/12/04 - L392 - p.31-32)		
		IFRS 5 (IAS 14.52, 14.52A, 14.67) (PB 31/12/04 - L392 - p.75)		
IAS 15 (PB 13/10/03 L261 - p.104-108)	Old 1994			
		Intrekking in december 2003 - PB 31/12/2004 - L394 - p.2		

Norm / Interpretatie	Datum	Latere wijzigingen	Ingetrokken norm	Gewijzigde norm
IAS 16 (PB 31/12/04 L394 - p.60-82)	New 2003	IFRS 2 (IAS 16.6) (PB 11/02/05 - L41 - p.24)	IAS 16 (Old) - 1998	IAS 14.21 IAS 36.4, 36.9, 36.34, 36.37, 36.38, 36.41, 36.42, 36.59, 36.96 & 36.104
		IFRS 3 (IAS 16.64) (PB 31/12/04 - L392 - p.32)	SIC 6 SIC 14	IAS 37.14
		IFRS 5 (IAS 16.3, 16.55, 16.73 & 16.79) (PB 31/12/04 - L392 - p.75-76)	SIC 23	IAS 38 Inleid. § 7, IAS 38.7, 38.18, 38.18A, 38.24, 38.24A, 38.24B, 38.24C, 38.24D, 38.34, 38.34A, 38.34B, 38.35, 38.54, 38.60, 38.61, 38.62, 38.76, 38.77, 38.79, 38.80, 38.88, 38.89, 38.90, 38.93, 38.93A, 38.94, 38.95, 38.103, 38.104, 38.104A, 38.104B, 38.104C, 38.105, 38.106, 38.107, 38.111, 38.113, 38.121A
				IFRS 1.24 SIC 13.5 & 13.6 + inwerkingtreding SIC 21.3, 21.4 & 21.5 SIC 32.9
IAS 17 (PB 31/12/04 L394 - p.83-96)	New 2003	IFRS 5 (IAS 17.41 A) (PB 31/12/04 - L 392 - p.76)	IAS 17 (Old) - 1997	N.v.t.
IAS 18 (PB 13/10/03 L261 p.131-137)	Old 1993	IAS 39 (IAS 18.30 & 18.31) (PB 9/12/04 - L363 - p.61)		
		IFRS 4 (IAS 18.6) (PB 31/12/04 - L392 - p.60)		
IAS 19 (PB 13/10/03 L261 - p.137-178)	Old 2002	IAS 1 (IAS 19.23) (PB 31/12/04 - L394 - P. 26)		
		IAS 8 (IAS 19.131, 19.142 & 19.160) (PB 31/12/04 - L394 - p.49)		
		IFRS 2 (Inleid. § 2 & § 11, IAS 19.1, 19.3, 19.4, 19.7, 19.22, 19.144 tot 19.152) (PB 11/02/05 - L41 - p.25)		
		IFRS 3 (IAS 19.108) (PB 31/12/04 - L392 - p.32)		
		IFRS 4 (IAS 19.7) (PB 31/12/04 - L392 - p.60)		
IAS 20 (PB 13/10/03 L261 - p.178-183)	Old 1994	IAS 8 (IAS 20.20, 20.21 & 20.22) (PB 31/12/04 - L394 - p.49)		

N.B. IAS 19 werd op 16 december 2004 door de IASB herzien. Deze laatste wijzigingen werden in de in het Publicatieblad gepubliceerde versie nog niet opgenomen. De EFRAG heeft op 10 februari 2005 de Europese “enforcement” van deze door de IASB aan IAS 19 aangebrachte wijzigingen aanbevolen. Deze tekst werd nog niet in het Publicatieblad gepubliceerd.

Norm / Interpretatie	Datum	Latere wijzigingen	Ingetrokken norm	Gewijzigde norm
IAS 21 (PB 31/12/04 L394 - p.97- 109)	New 2003	N.v.t.	IAS 21 (Old) - 1993	IAS 7.25 & 7.26
			SIC 11	IAS 12 Inleiding § 1, IAS 12.41 & 12.62
			SIC 19	IAS 29.1, 29.8, 29.17, 29.23, 29.31, 29.34, & 29.39
			SIC 30	IAS 38.107
				IAS 41.50
				IFRS 1 - Bijlage B - B1A & B1B
				SIC 7.7 + inwerkingtreding
IAS 22 (PB 13/10/03 L261 - p.193- 215)	Old 1998	IAS 8 (IAS 22.100)		
		IAS 10 (IAS 22.97)		
		IAS 27 (IAS 22.1)		
		Ingetrokken door IFRS 3 (PB 31/12/04 - L392 - p.20)		
IAS 23 (PB 13/10/03 L261 - p.215- 219)	Old 1993	IAS 8 (IAS 23.30) (PB 31/12/04 - L394 - p.50)		
IAS 24 (PB 31/12/04 L394 - p.110- 116)	New 2003	N.v.t.	IAS 24 (Old) - 1994	IAS 30.58
IAS 26 (PB 13/10/03 L261 - p.224- 231)	Old 1994	N.v.t.		
IAS 27 (PB 31/12/04 L394 - p.117- 125)	New 2003	IFRS 3 (IAS 27.30) (PB 31/12/04 - L392 - p.32)	IAS 27 (Old) - 2000	IAS 22.1
		IFRS 5 (IAS 27.12, 27.16, 27.17, 27.18, 27.37, 27.39, 27.40 (a) & 27.40 (b)) (PB 31/12/04 - L 392 - p.76-77)	SIC 33	SIC 12 (referentie + 12.9, 12.10 & 12.11) Algemene beschouwing (A4 - Titel)
IAS 28 (PB 31/12/04 L394 - p.126- 133)	New 2003	IFRS 3 (IAS 28.2, 28.15, 28.23 & 28.33) (PB 31/12/04 - L392 - p.32-33)	IAS 28 (Old) - 2000	Algemene beschouwing (A1 - Titel)
		IFRS 5 (IAS 28.13, 28.14, 28.15, 28.16 & 28.38) (PB 31/12/04 - L392 - p.77)	SIC 3	
			SIC 20	
			SIC 33	

N.B. Dezelfde paragraaf IAS 28.15 werd, vreemd genoeg, op twee verschillende manieren vertaald, naargelang bepaling C7 van norm IFRS 5 of bepaling C9 van norm IFRS 3 wordt behandeld. Daar beide normen in maart 2004 werden goedgekeurd, is het niet mogelijk de vertaling die in aanmerking moet worden genomen, te bepalen. In de Engelse versie komt dat probleem niet voor.

Boekhoudrecht

Norm / Interpretatie	Datum	Latere wijzigingen	Ingetrokken norm	Gewijzigde norm
IAS 29 (PB 13/10/03 L261 - p.243-248)	Old 1994	IAS 21 (IAS 29.1, 29.8, 29.17, 29.23, 29.31, 29.34, & 29.39) (PB 31/12/04 - L394 - p.107-108)		
IAS 30 (PB 13/10/03 L261 - p.248-258)	Old 1994	IAS 24 (IAS 30.58) (PB 31/12/04 - L394 - p.116) IAS 39 (IAS 30.8, 30.10, 30.13, 30.14, 30.23, 30.24, 30.25, 30.26 (b) (iv) & (v), 30.28, 30.43, 30.44, 30.45, 30.46, 30.47, 30.48, 30.49 & 30.58) (PB 9/12/04 - L363 - p.62-64)		

IAS 31 (PB 31/12/04 L394 - p.134-143)	New 2003	IFRS 3 (IAS 31.3, 31.11 & 31.43) (PB 31/12/04 - L392 - p.33)	IAS 31 (Old) - 2000	SIC 13 (referentie + SIC 13.1) Algemene beschouwing (A2 – Titel)
		IFRS 5 (IAS 31.2, 31.42, 31.43 & 31.44) (PB 31/12/04 - L392 - p.77)		

N.B. Dezelfde paragraaf IAS 31.43 werd, vreemd genoeg, op twee verschillende manieren vertaald, naar gelang bepaling C8 van norm IFRS 5 of bepaling C10 van norm IFRS 3 wordt behandeld. Daar beide normen in maart 2004 werden goedgekeurd, is het niet mogelijk de vertaling die in aanmerking moet worden genomen, te bepalen. In de Engelse versie komt dat probleem niet voor.

IAS 32 (PB 31/12/04 L393 – p.4-37)	New 2003	IAS 39 (IAS 32.96) (PB 9/12/04 - L363 - p.64)	SIC 5	N.v.t.
		IFRS 2 (IAS 32.4 (f)) (PB 11/02/05 - L41 - p.26)	SIC 16	
		IFRS 3 (IAS 32.4) (PB 31/12/04 - L392 - p.34)	SIC 17	
IAS 32 (vervolg)		IFRS 4 (IAS 32.4, 32.6, 32.49, 32.86, 32.91 A & Bijlage A - AG8) (PB 31/12/04 - L392 - p.57-59)		

N.B. Dezelfde paragraaf IAS 28.15 werd, vreemd genoeg, op twee verschillende manieren vertaald, naar gelang bepaling C4 van norm IFRS 4 of bepaling C11 van norm IFRS 3 wordt behandeld. Daar beide normen in maart 2004 werden goedgekeurd, is het niet mogelijk de vertaling die in aanmerking moet worden genomen, te bepalen. In de Engelse versie komt dat probleem niet voor.

IAS 33 (PB 31/12/04 L394 - p.144-159)	New 2003	IFRS 2 (IAS 33.47A) (PB 11/02/05 - L41 - p.26)	IAS 33 (Old) – 1997	N.A
		IFRS 3 (IAS 33.22 & 33.64) (PB 31/12/04 - L392 – p.34)	SIC 24	
IAS 34 (PB 13/10/03 L261 - p.279-288)	Old 1998	IAS 1 (IAS 34.5, 34.12 & 34.13) (PB 31/12/04 - L394 - p.26-27) IAS 8 (IAS 34.17, 34.24, 34.25, 34.27, 34.43 & 34.44) IFRS 3 (IAS 34.16 & 34.18) (PB 31/12/04 - L392 - p.34)		

Norm / Interpretatie	Datum	Latere wijzigingen	Ingetrokken norm	Gewijzigde norm
IAS 35 (PB 13/10/03 L261 - p.288- 296)	Old 1998	IAS 1 (IAS 35.39 & 35.40)		
		IAS 8 (IAS 35.41, 35.42 & 35.50)		
		IAS 10 (IAS 35.32)		
		Ingetrokken door IFRS 5 (PB 31/12/04 - L392 - p.70)		

IAS 36 (PB 31/12/04 L392 - p.83- 119)	New 2004	IAS 8 (IAS 36 Inleid. § 13,	IAS 36 (Old) -1998	IAS 16 — Bijlage tot wijziging van IAS 36.4, 36.9, 36.34, 36.37, 36.38, 36.41, 36.42, 36.59, 36.96 & 36.104
		IAS 36.120 & 36.121)		
		IAS 16 — Bijlage (IAS 36.4, 36.9,		
		36.34, 36.37, 36.38, 36.41, 36.42,		
		36.59, 36.96 & 36.104)		
		IAS 39 (IAS 36.1)		
IFRS 5 (IAS 36.1, 36.2, 36.5, 36.9) (IAS 36 — Algemene beschouwing (C10) — IAS 36.2, 36.3, 36.6, 36.12)				

N.B. IFRS 5 somt een lijst op van wijzigingen aangebracht aan norm IAS 36 (C9 & C10). Deze verschillende wijzigingen werden reeds opgenomen in de gepubliceerde norm IAS 36, met uitzondering van de nieuwe bepaling opgenomen onder paragraaf IAS 36.3 (punt C10 van norm IFRS 5).

IAS 37 (PB 13/10/03 L261 - p.320- 336)	Old 1998	IAS 8 (IAS 37.94) (PB 31/12/04 - L394 - p.51)		
		IAS 10 (IAS 37 Inleid. § 18, 37.75 & 37.96) (PB 31/12/04 - L394 - p.59)		

IAS 37 (vervolg)		IAS 16 (IAS 37.14) (PB 31/12/04 - L394 - p.75)		
		IAS 39 (IAS 37.1 & 37.2) (PB 9/12/04 - L363 - p.65)		
		IFRS 3 (IAS 37.5) (PB 31/12/04 - L392 - p.35)		
		IFRS 4 (IAS 37.1 (b), 37.2, 37.4 & 37.5 (e)) (PB 31/12/04 - L392 - p.60)		
		IFRS 5 (IAS 37.9) (PB 31/12/04 - L392 - p.79)		

IAS 38 (PB 31/12/04 L392 - p.120- 145)	New 2004	IAS 8 (IAS 38.120)	IAS 38 (Old) - 1998	N.v.t.
		IAS 16 (IAS 38 Inleid. § 7, IAS 38.7, 38.18, 38.18A, 38.24, 38.24A,		
		38.24B, 38.24C, 38.24D, 38.34, 38.34A, 38.34B, 38.35, 38.54, 38.60, 38.61, 38.62, 38.76, 38.77, 38.79, 38.80, 38.88, 38.89, 38.90, 38.93, 38.93A, 38.94, 38.95, 38.103, 38.104, 38.104A, 38.104B, 38.104C, 38.105, 38.106, 38.107, 38.111, 38.113, 38.121A)		
		IAS 21 (IAS 38.107)		
		IFRS 2 (IAS 38.7, 38.26)		

Norm / Interpretatie	Datum	Latere wijzigingen	Ingetrokken norm	Gewijzigde norm
IAS 38 (vervolg)		IFRS 5 (IAS 38.2, 38.79, 38.106 & 38.107)		
IAS 39 (PB 9/12/04 L 363 - p.5-65)	New 2004	IFRS 2 (IAS 39.2 (j)) (PB 11/02/05 - L41 - p.26)		IAS 12.20
		IFRS 3 (IAS 39.2) (PB 31/12/04 - L392 - p.35)		IAS 18.30 & 18.31
		IFRS 4 (IAS 39.2 , 39.3 , 39.9 , 39.10 , & Bijlage A - AG 1 , AG 4 , AG 4A , AG 12A , AG 30 , AG 33) (PB 31/12/04 - L392 - p.57-60)		IAS 30.8 , 30.10 , 30.13 , 30.14 , 30.23 , 30.24 , 30.25 , 30.26 (b) (iv) & (v) , 30.28 , 30.43 , 30.44 , 30.45 , 30.46 , 30.47 , 30.48 , 30.49 & 30.58
				IAS 32.96
				IAS 36.1
				IAS 37.1 & 37.2 IFRS 1.13 , 1.25A , 1.27 , 1.27A , 1.30 , 1.36A & 1.43A)
IAS 40 (PB 31/12/04 L394 - p.160-175)	New 2003	IFRS 2 (IAS 40.5) (PB 11/02/05 - L41 - p.24)	IAS 40 (Old) - 2000	N.v.t.
		IFRS 4 (IAS 40.30 , 40.32A , 40.32B , 40.32C & 40.75(f)(iv)) (PB 31/12/04 - L392 - p.60-61)		
		IFRS 5 (IAS 40.9 , 40.56 , 40.76 & 40.79) (PB 31/12/04 - L392 - p.80-81)		
IAS 41 (PB 13/10/03 L261 - p.376-385)	Old 2001	IAS 1 (IAS 41.39 , 41.53) (PB 31/12/04 - L394 - p.27)		
		IAS 21 (IAS 41.50) (PB 31/12/04 - L394 - p.109)		
		IFRS 5 (IAS 41.30 & 41.50) (PB 31/12/04 - L392 - p.81)		
IFRS 1 (PB 17/4/04 L111 - p.5-17)	Old 2003	IAS 8 (Bijlage A – definitie van “IFRS” + Algemene beschouwing (A21)) (PB 31/12/04 - L394 - p.52)		
		IAS 16 (IFRS 1.24) (PB 31/12/04 - L394 - p.73)		
		IAS 21 (IFRS 1 - Bijlage B - B1A & B1B) (PB 31/12/04 - L394 - p.109)		
		IAS 39 (IFRS 1.13 , 1.25A , 1.27 , 1.27A , 1.30 , 1.36A & 1.43A) (PB 9/12/04 - L363 - p.60-61)		
		IFRS 2 (IFRS 1.12 , 1.13 , 1.25B & 1.25C) (PB 11/02/05 - L41 - p.26-27)		
		IFRS 3 (IFRS 1 - Bijlage B - B1) (PB 31/12/04 - L392 - p.27)		
		IFRS 4 (IFRS 1.12 , 1.13 , 1.25D & 1.36A) (PB 31/12/04 - L392 - p.61-62)		

Norm / Interpretatie	Datum	Latere wijzigingen	Ingetrokken norm	Gewijzigde norm
IFRS 1 (vervolg)		IFRS 5 (IFRS 1.12, 1.26, 1.34A & 1.34B) (PB 31/12/04 - L392 - p.81-82) IFRIC 1 (IFRS 1.12, 1.33 (h) & (i), 1.33 (j) , 1.25E) (PB 31/12/04 - L393 - p.41)		
IFRS 2 (PB 11/02/05 L41 - p.4-27)	New 2004	N.v.t.	N.v.t.	IAS 12.57, 12.68A , 12.68B & 12.68C) IAS 16.6 IAS 19 - Inleid. § 2 & § 11, IAS 19.1, 19.3, 19.4, 19.7, 19.22, 19.144 tot 19.152 IAS 32.4 (f) IAS 33.47 A IAS 38.7 & 38.26 IAS 39.2 (j) IAS 40.5 IFRS 1.12, 1.13, 1.25B & 1.25C
IFRS 3 (PB 31/12/04 L392 - p.4-36)	New 2004	IFRS 5 (IFRS 3.36) (PB 31/12/04 - L392 - p.82)	IAS 22 (Old) - 1998 SIC 9 SIC 22 SIC 28	Algemene beschouwing IAS 12 - Inleid. §§ 1, 6 & 9 - Doelst. § 3 - IAS 12.15, 12.18, 12.19, 12.21, 12.21A , 12.21B , 12.22, 12.24, 12.26, 12.32, 12.58 , 12.66, 12.67, 12.68 & 12.68C) IAS 14 - Inleid. § 2, IAS 14.19 & 14.21
IFRS 3 (vervolg)				IAS 16.64 IAS 19.108 IAS 27.30 IAS 28.2, 28.15, 28.23 & 28.33 IAS 31.3, 31.11 & 31.43 IAS 32.4 IAS 33.22 & 33.64 IAS 34.16 & 34.18 IAS 37.5 IAS 39.2 IFRS 1 - Bijlage B - B1 SIC 32.8, 32.9 & 32.10 & inwerkingtreding
IFRS 4 (PB 31/12/04 L392 - p.37-62)	New 2004	N.v.t.	N.v.t.	IAS 18.6 IAS 19.7 IAS 32.4, 32.6, 32.49, 32.86, 32.91 A & Bijlage A - AG8 IAS 37.1 (b), 37.2, 37.4 & 37.5 (e) IAS 39.2, 39.3, 39.9, 39.10, & Bijlage A - AG 1 , AG 4 , AG 4A , AG 12A , AG 30 & AG 33 IAS 40.30, 40.32A , 40.32B , 40.32C & 40.75(f)(iv)

Norm / Interpretatie	Datum	Latere wijzigingen	Ingetrokken norm	Gewijzigde norm
IFRS 4 (vervolg)				IFRS 1.12, 1.13, <u>1.25D</u> & 1.36A SIC 27.7
IFRS 5 (PB 31/12/04 L392 - p.63-82)	New 2004	N.v.t.	IAS 35 - 1998	IAS 1.68, <u>1.68A</u> , 1.81 & 1.87 IAS 10.22 IAS 14.52, <u>14.52A</u> , 14.67 IAS 16.3, <u>16.55</u> , <u>16.73</u> & <u>16.79</u> IAS <u>17.41 A</u> IAS 27.12, 27.16, 27.17, 27.18, <u>27.37</u> , <u>27.39</u> , 27.40 (a) & 27.40 (b) IAS 28.13, <u>28.14</u> , <u>28.15</u> , 28.16 & <u>28.38</u> IAS 31.2, <u>31.42</u> , <u>31.43</u> & 31.44 IAS 36.1, 36.2, 36.5, 36.9 IAS 36 – Algemene beschouwing (C10)– IAS 36.2, 36.3, 36.6, 36.12 IAS 37.9 IAS 38.2, 38.79, 38.106 & 38.107 IAS 40.9, <u>40.56</u> , <u>40.76</u> & <u>40.79</u> IAS 41.30 & 41.50 IFRS 1.12, 1.26, <u>1.34A</u> & <u>1.34B</u> IFRS 3.36

N.B. IFRS 5 somt een lijst op van wijzigingen aangebracht aan norm IAS 36 (C9 & C10). Deze verschillende wijzigingen werden reeds opgenomen in de gepubliceerde norm IAS 36, met uitzondering van de nieuwe bepaling opgenomen onder paragraaf IAS 36.3 (punt C10 van norm IFRS 5).

De IASB heeft op 9 december 2004 IFRS 6 goedgekeurd. Deze tekst werd nog niet in het Publicatieblad gepubliceerd. De EFRAG heeft op 10 februari 2005 de Europese “enforcement” van deze door de IASB goedgekeurde IFRS 6 aanbevolen. Deze IFRS 6 zou uiterlijk op 1 januari 2006 in werking moeten treden.

Interpretaties

Legende :

Vet = Wijziging van een oude bepaling

Vet + onderstreept = Toevoeging van een nieuwe bepaling

Cursief = Intrekking van een oude bepaling

~~Doorstreept~~ = Wijziging waarmee geen rekening moet worden gehouden

Norm / Interpretatie	Datum	Latere wijzigingen	Ingetrokken norm	Gewijzigde norm
SIC 1 (PB 13/10/03 L261 - p.386)	1997	opgenomen in IAS 2 – ingetrokken		
SIC 2 (PB 13/10/03 L261 - p.386-387)	1997	opgenomen in IAS 8 – ingetrokken		
SIC 3 (PB 13/10/03 L261 - p.387-388)	1997	opgenomen in IAS 28 – ingetrokken		
SIC 6 (PB 13/10/03 L261 - p.388)	1997	opgenomen in IAS 16 – ingetrokken		
SIC 7 (PB 13/10/03 L261 - p.389) aanvulling IAS 21	1997	IAS 21 (SIC 7.7) (PB 31/12/04 - L394, p.109)		
SIC 8 (PB 13/10/03 L261 - p.389-390)	1998	opgenomen in IFRS 1 – ingetrokken		
SIC 9 (PB 13/10/03 L261 - p.391)	1998	opgenomen in IFRS 3 – ingetrokken		
SIC 10 (PB 13/10/03 L261 - p.392) aanvulling IAS 20	1998	N.v.t.		
SIC 11 (PB 13/10/03 L261 - p.392-393)	1998	opgenomen in IAS 21 - ingetrokken		

Boekhoudrecht

Norm / Interpretatie	Datum	Latere wijzigingen	Ingetrokken norm	Gewijzigde norm
SIC 12 (PB 13/10/03 L261 - p.393-395) aanvulling IAS 27	1998	IAS 8 (inwerkingtreding) (PB 31/12/04 - L394 - p.51) IAS 27 (referentie + SIC 12.9, 12.10, & 12.11) (PB 31/12/04 - L394 - p.124-125)		

De IASB heeft op 11 november 2004 een wijziging aan SIC 12 goedgekeurd. Deze tekst werd nog niet in het Publicatieblad gepubliceerd. De EFRAG heeft op 4 januari 2005 de Europese “enforcement” van deze door de IASB goedgekeurde wijziging aan SIC 12 aanbevolen. Deze bepaling zou uiterlijk op 1 januari 2005 in werking moeten treden.

SIC 13 (PB 13/10/03 L261 - p.395-396) aanvulling IAS 31	1998	IAS 8 (inwerkingtreding) (PB 31/12/04 - L394 - p.51) IAS 16 (SIC 13.5 & 13.6 + inwerkingtreding) (PB 31/12/04 - L394 - p.81-82) IAS 31 (referentie + SIC 13.1) (PB 31/12/04 - L394 - p.143)		
---	------	--	--	--

SIC 14 (PB 13/10/03 L261 - p.396-397)	1998	opgenomen in IAS 16 – ingetrokken		
--	------	-----------------------------------	--	--

SIC 15 (PB 13/10/03 L261 - p.398) aanvulling IAS 17	1999			
---	------	--	--	--

SIC 18 (PB 13/10/03 L261 - p.398-399)	1999	opgenomen in IAS 8 – ingetrokken		
--	------	----------------------------------	--	--

SIC 19 (PB 13/10/03 L261 - p.399-401)	2000	opgenomen in IAS 21 - ingetrokken		
--	------	-----------------------------------	--	--

SIC 20 (PB 13/10/03 L261 - p.401-402)	1999	opgenomen in IAS 28 – ingetrokken		
--	------	-----------------------------------	--	--

SIC 21 (PB 13/10/03 L261 - p.402-403) aanvulling IAS 12	1999	IAS 8 (inwerkingtreding) (PB 31/12/04 - L394 - p.52) IAS 16 (SIC 21.3, 21.4 & 21.5) (PB 31/12/04 - L394 - p.82)		
---	------	---	--	--

Norm / Interpretatie	Datum	Latere wijzigingen	Ingetrokken norm	Gewijzigde norm
SIC 22 (PB 13/10/03 L261 - p.403-405)	1999	opgenomen in IFRS 3 – ingetrokken		
SIC 23 (PB 13/10/03 L261 - p.405-406)	1999	opgenomen in IAS 16 – ingetrokken		
SIC 24 (PB 13/10/03 L261 - p.406-407)	2000	opgenomen in IAS 33 – ingetrokken		
SIC 25 (PB 13/10/03 L261 - p.407-408) aanvulling IAS 12	1999	IAS 8 (inwerkingtreding) (PB 31/12/04 - L394 - p.52)		
SIC 27 (PB 13/10/03 L261 - p.408-410) aanvulling IAS 12	2000	IAS 8 (inwerkingtreding) (PB 31/12/04 - L394 - p.52)		
		IFRS 4 (SIC 27.7) (PB 31/12/04 - L392 - p.62)		
SIC 28 (PB 13/10/03 L261 - p.410-412)	2001	opgenomen in IFRS 3 – ingetrokken		
SIC 29 (PB 13/10/03 L261 - p.412-413) aanvulling IAS 1	2001			
SIC 30 (PB 13/10/03 L261 - p.413-415)	2001	opgenomen in IAS 21 - ingetrokken		
SIC 31 (PB 13/10/03 L261 - p.415-416) aanvulling IAS 18	2001	IAS 8 (inwerkingtreding) (PB 31/12/04 - L394 - p.52)		
SIC 32 (PB 13/10/03 L261 - p.416-418) aanvulling IAS 38	2001	IAS 1 (SIC 32.5) (PB 31/12/04 – L394 – p. 27)		
		IAS 16 (SIC 32.9) (PB 31/12/04 - L394 - p.82)		

Norm / Interpretatie	Datum	Latere wijzigingen	Ingetrokken norm	Gewijzigde norm
SIC 32 (vervolg)		IFRS 3 (SIC 32.8 , 32.9 & 32.10 & inwerkingtreding) (PB 31/12/04 - L392 - p.35-36)		
SIC 33 (PB 13/10/03 L261 - p.418-420)	2001	opgenomen in IAS 28 – ingetrokken		
IFRIC 1 (PB 31/12/04 L393 - p.38-41) aanvulling IAS 1, IAS 8, IAS 16, IAS 23, IAS 36 & IAS 37	2004	N.v.t.		IFRS 1.12, 1.33 (h) & (i), <u>1.33 (j)</u> & <u>1.25E</u>

De IASB heeft op 25 november 2004 IFRIC 2 goedgekeurd. Deze tekst werd nog niet in het Publicatieblad gepubliceerd. De EFRAG heeft op 17 januari 2005 de Europese “enforcement” van deze door de IASB goedgekeurde interpretatie IFRIC 3 aanbevolen. Deze interpretatie zou uiterlijk op 1 januari 2005 in werking moeten treden.

De IASB heeft op 2 december 2004 IFRIC 3 goedgekeurd. Deze tekst werd nog niet in het Publicatieblad gepubliceerd en nog niet door de EFRAG onderzocht. Deze interpretatie zou uiterlijk op 1 maart 2005 in werking moeten treden.

De IASB heeft op 2 december 2004 IFRIC 4 goedgekeurd. Deze tekst werd nog niet in het Publicatieblad gepubliceerd. De EFRAG heeft op 15 februari 2005 de Europese “enforcement” van deze door de IASB goedgekeurde interpretatie IFRIC 4 aanbevolen. Deze interpretatie zou uiterlijk op 1 januari 2006 in werking moeten treden.

De IASB heeft op 16 december 2004 IFRIC 5 goedgekeurd. Deze tekst werd nog niet in het Publicatieblad gepubliceerd. De EFRAG heeft op 15 februari 2005 de Europese “enforcement” van deze door de IASB goedgekeurde interpretatie IFRIC 5 aanbevolen. Deze interpretatie zou uiterlijk op 1 januari 2006 in werking moeten treden.

Elektronische boekhouding: lagere kosten en minder formaliteiten... voor een rechts- zekerheid van hetzelfde kaliber?

ROGER LASSAUX

Directieadviseur IAB
Belastingconsulent

Twintig jaar heeft het geduurd vooraleer het Koninklijk Besluit van 25 januari 2005 de wet en haar uitvoeringsbesluiten aan het computertijdperk heeft aangepast. Ingevolge de invoering van de ondernemingsloketten en de Kruispuntbank van Ondernemingen behoort nu ook de verplichting om de boeken in te kleven en om ze te paraferen en te viseren, tot het verleden.

Ziehier enkele toelichtingen en eerste bedenkingen om u wegwijs te maken in het kluwen van waarheden en onwaarheden...

FORMALITEITEN EN NOG EENS FORMALITEITEN

Als we de zaken louter bekijken vanuit het oogpunt van de ver-

eenvoudiging van de administratieve lasten - een perspectief dat we uiteraard niet mogen verwaarlozen omdat de ondernemingen daar al zo lang naar uitkijken - dan kunnen we de afschaffing van de verplichting om, naast de elektronische versie van de boekhouding, ook de wettelijk voorgeschreven boeken op papier bij te houden, alleen maar toejuichen. Bovendien mogen we met een gerust hart stellen dat de meeste ondernemingen de verdwijning van de verplichte omweg langs de griffie van de rechtbank van koophandel vooraleer zij enigerlei activiteit kunnen aanvangen, eveneens als een geschenk uit de hemel verwelkomen. De cijfers van de besparingen die breed uitgemeten werden in de pers, spreken voor zich ...

Zelfs al is het tegenwoordig in om een vurig voorstander te zijn

van dergelijke maatregelen, toch gewagen een aantal praktijkmensen die de afgeschafte formaliteiten tot in de puntjes kennen, van een zeker scepticisme en vrees dat als er geen tegenmaatregelen worden genomen, er zodanige bewijsmoeilijkheden zullen rijzen dat de onmiddellijke productiviteitswinst in het niets zal verdwijnen. Denken wij bijvoorbeeld aan de boekhoudsoftware waarop men zich aansluit via het Web en waarvan de gebruikscontracten blijkbaar uitdrukkelijk voorzien in de totale afwezigheid van aansprakelijkheid ten aanzien van de overeenstemming van hun systemen met de wettelijke bepalingen, met inbegrip dus van hun permanente leesbaarheid. Een probleem dat impliciet ook naar voor komt in de bedenkingen die onze confrater Claude JANSSENS op pagina 39 e.v. maakt en dat pas relevant

wordt als het plaatje van de draagwijdte en de aard van de thans ingevoerde wijzigingen helemaal duidelijk wordt.

BOEKHOUDING OP PAPIER OF ELEKTRONISCH

Het Koninklijk Besluit van 25 januari 2005 dat verschenen is in het Belgisch Staatsblad van 7 februari 2005 (tweede editie) organiseert het wettelijk kader van de elektronische boekhouding door in beginsel te stellen dat alle wettelijk voorgeschreven boeken ofwel op een papieren drager, ofwel aan de hand van een computersoftware mogen worden bijgehouden, wat in de praktijk de expliciete erkenning van de elektronische boeken inhoudt. Concreet voert deze tekst de bepalingen uit van de wet van 1 juli 1983 die de Koning machtigde om alternatieve procedures aangepast aan een computeromgeving in te voeren om de onveranderlijkheid van de boekingen te waarborgen (art. 7, § 2, 2e lid van de wet).

A. Boekhouding op papier

❶ Zelfs al maakt de overgrote meerderheid van de ondernemingen al geruime tijd gebruik van computersoftware om hun boekhouding te voeren, dan nog is het, net zoals in het verleden, zeker niet verboden om de wettelijk voorgeschreven boeken op papier bij te houden. Temeer overigens daar de vereenvoudigde procedure (boeking van de verrichtingen in drie dagboeken: een verkoopdagboek, een inkoopdagboek en een financieel dagboek) die slechts van toepassing was op de zeer kleine ondernemingen

(natuurlijke personen die koopman zijn, vennootschappen onder firma en gewone commanditaire vennootschappen waarvan het omzetcijfer van het laatste boekjaar, exclusief BTW, niet meer dan 500 000 EUR per jaar bedraagt) (art. 5 wet 17 juli 1975) voortaan ook mag worden gebruikt door alle ondernemingen die een boekhouding op papier wensen te voeren. Bovendien werd de grens van het omzetcijfer opgetrokken tot 620 000 EUR voor de natuurlijke personen die de hoedanigheid hebben van koopman en voor de vennootschappen onder firma en de gewone commanditaire vennootschappen die in hoofdzaak detailverkoop van gasachtige of vloeibare koolwaterstoffen verrichten (wijziging van het K.B. van 12 september 1983 houdende uitvoering van de wet 17 juli 1975 betreffende de boekhouding van de ondernemingen).

❷ Wanneer de door de wet voorgeschreven dagboeken worden bijgehouden op papier, een hypothese die we a priori niet mogen uitsluiten, zeker niet in de zeer kleine ondernemingen om voor de hand liggende financiële redenen, moeten ze niet langer worden geparafeerd en geïllustreerd. De bepalingen die voorzien in de afschaffing van de visum- en paraafverplichtingen zijn retroactief van kracht geworden sedert 1 juli 2003. Waarom deze retroactiviteit? De reden is eenvoudig: omwille van de rechtszekerheid. U zal zich ongetwijfeld wel herinneren dat de wettelijk voorgeschreven boeken (het ongesplitst dagboek en het centraal boek in het geval van een volledige boekhouding, of de drie hulpdagboeken in het

geval van een vereenvoudigde boekhouding, alsook het inventarisboek) vóór hun eerste gebruik moesten worden geïllustreerd door de griffie van de rechtbank van koophandel waarbij de onderneming ingeschreven was in het handelsregister (art. 5 K.B. 12 september 1983 tot uitvoering van de wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding van de ondernemingen). En als die boeken niet de vorm van ingebonden of ingenaaide registers hadden, moest elke bladzijde worden geparafeerd door de griffier en moest het visum op het eerst blad worden aangebracht (art. 5 uitvoeringsK.B. 12 september 1983). Sedert de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen (de KBO-Wet) in werking is getreden, verloopt de registratie als koopman via een ondernemingsloket naar keuze van de ondernemer dat de gegevens rechtstreeks registreert in de Kruispuntbank van Ondernemingen (http://mineco.fgov.be/redirect.asp?loc=/enterprises/crossroads_bank/home_nl.htm). Vermits de diensten van het handelsregister door diezelfde Wet werden afgeschaft, weten we dat heel wat griffiers oordeelden dat zij niet langer gemachtigd waren om de boeken te viseren en te paraferen. Ze hebben dan ook geweigerd om daartoe over te gaan wanneer de ondernemingen dit vroegen waardoor deze laatste blootgesteld waren aan de strafrechtelijke sancties verkondigd in artikel 16 van de wet

van 17 juli 1975. Om een einde aan deze rechtsonzekerheid te maken, werd de visum- en paraafverplichting afgeschaft met ingang van 1 juli 2003.

Ⓢ Elke boekhouding op papier zal ook moeten worden bijgehouden “middels ingebonden of ingenaaide registers met de gedrukte melding van het aantal bladzijden”. Samen met de registers moeten de ondernemingen in het kader hiervan vóór de eerste ingebruikname een speciaal identificatieformulier, dat door de drukker van deze boeken wordt afgeleverd, bij het ondernemingsloket neerleggen. Dat document moet de volgende informatie bevatten: de benaming van de onderneming en het nummer dat haar werd toegekend door de Kruispuntbank van Ondernemingen; 2) het doel van het boek of van het dagboek alsook de plaats in zijn reeks; 3) het aantal bladzijden van het register, de naam en het ondernemingsnummer van de drukker. Het ondernemingsloket moet dat document bewaren en de informatie betreffende de onderneming op verzoek van elke bevoegde overheidsdienst overmaken.

Bij wijze van overgang mogen de ondernemingen die, bij de inwerkingtreding van het nieuw koninklijk besluit (7 februari 2005), hun boekhouding uitsluitend op papier voerden, zonder gebruik te maken van ingebonden of ingenaaide registers, op dezelfde manier blijven werken tot het einde van het lopende boekjaar.

Deze bepalingen gelden tevens voor de overheidsinstellingen.

WAT VINDT U IN DE TECHNISCHE NOTA “KWALITEITSCRITEIA VAN EEN BOEKHOUDSOFTWARE”?

Minimale kwaliteitscriteria

Doelstellingen

De draagwijdte van de kwaliteitscriteria

Evaluatiecriteria

Principe van de documentatie

Principe van conformiteit met de wetgeving en met de boekhoudregels

- Onveranderlijkheid van de boekingen en het begrip “periode”
- Algemene beginselen
- Volledigheid van de boekingen
- Onveranderlijkheid van de boekingen
- Herzieningspiste

Beginsel van de controle van de waarschijnlijkheid van de gegevens

- Fundamentele evenwichten van de dubbele boekhouding
- Waarschijnlijkheidscontroles

Beginsel van de controle van de juistheid van de gegevens

Beginsel van de transparantie van de staten

Beginsel van de beveiligde toegang

Beginsel van de traceerbaarheid van de verrichtingen

Beginsel van de archivering

Beginsel van de bewaring van de gegevens

Beginsel van de bescherming van de software

(1) U kan deze technische nota terugvinden op onze website onder de rubriek « Publicaties », « Overige IAB-uitgaven » .

Ⓢ Hoewel de visum- en paraafverplichtingen officieel afgeschaft zijn, moeten de boeken nog steeds worden genummerd om een doorlopende reeks te vormen. Ze worden geïdentificeerd door de specificatie van hun doel, door de plaats in hun reeks, door de benaming en door de firmanaam van de onderneming.

B. Elektronische boekhouding

Ⓢ Vermits ze uitdrukkelijk voorzien is in artikel 2 van het K.B.

van 25 januari 2005 is de zuiver elektronische boekhouding, en dus het bijhouden van alle boeken op informaticadrager, een vrijblijvende optie die inzonderheid geldt voor alle ondernemingen die onder het toepassingsgebied van de wet van 17 juli 1975 vallen, met inbegrip van de openbare instellingen zoals beoogd in artikel 1, 3° van deze wet. Deze instellingen van openbaar nut moeten dus een elektronische boekhouding voeren overeenkomstig de bepalingen van het K.B. van 25 januari 2005 of, in voorkomend

geval, hun boekhouding op papier blijven bijhouden, mits naleving evenwel van de nieuwe regels die we in punt A, 2 en 3 hebben uiteengezet.

② Het feit dat een onderneming haar boekhouding louter elektronisch voert, ontslaat haar niet van de strikte naleving van de basisvoorwaarden vastgelegd door de wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding van de ondernemingen, niettegenstaande het feit dat het niet langer noodzakelijk is om de elektronische listings af te drukken en in de boeken te kleven. Volgens het verslag aan de Koning houdt dat in dat deze elektronische boekhouding gepast moet zijn volgens de aard en de omvang van het bedrijf (art. 2), volledig moet zijn (art. 3) en het wettelijk stelsel van boeken moet volgen (ongesplitst dagboek of hulpdagboek, al dan niet gesplitst in bijzondere hulpdagboeken). De software moet alle verrichtingen zonder uitstel, getrouw, volledig en naar tijdsorde inschrijven en het totaal van de afzonderlijke boekingen maandelijks of driemaandelijks centraliseren (art. 4 van de wet), een gestructureerd stelsel van rekeningen voeren, de boekingen doorlopend nummeren, zonder gaten of weglatingen, met vermelding van hun soort, hun plaats in de reeks en de naam van de onderneming en, last but not least, de materiële continuïteit, regelmatigheid en onveranderlijkheid van de boekingen waarborgen (art. 7 en 8 van de wet).

③ Indien de onveranderlijkheid van de wettelijke gegevens

gewaarborgd is aan de hand van boekingen in de hulpdagboeken (voordien werden deze hulpdagboeken gevisieerd en geparafereerd) moeten de debet- en credittotalen van de hulpdagboeken niet meer worden overgeschreven in het centraal boek (nieuw art. 7 K.B. van 12 september 1983). Deze wijziging is op 7 februari 2005 van kracht geworden.

Al wie goed vertrouwd is met deze materie weet hoe scherp de problematiek van de onveranderlijkheid van de boekingen zich stelt in het kader van de geïnformateerde boekhoudingen. Men mag immers nooit uit het oog verliezen dat elke database, die a priori op computer wordt gevoerd, achteraf kan worden gewijzigd terwijl u zich als accountant ervan moet vergewissen dat de gebruikte boekhoudsystemen betrouwbaar zijn.

④ Hoe verkrijgt u voldoende “garanties” op dat vlak? Hoewel deze kwestie in detail wordt besproken op pagina 39 e.v., willen wij nog even kort nagaan welke bedoelingen de regering hier concreet nastreeft. Uit het verslag aan de Koning bij het nieuwe koninklijk besluit, blijkt dat de Commissie voor Boekhoudkundige Normen uitdrukkelijk wordt opgedragen om haar reflectie voort te zetten (Bericht nr. 174-11, *Bull.* nr. 38, februari 1997) en adviezen en aanbevelingen dient te formuleren inzake de minimumvereisten waaraan de gebruikte boekhoudsoftware moet voldoen om te beantwoorden aan de voorziene wettelijke bepalingen voor de organisatie

van de boekhouding in de onderneming. Diezelfde tekst bevestigt tevens dat de regering grondig zal nadenken over de beginselen die aan de basis van de wet op de boekhouding liggen (bijvoorbeeld, het verplichte systeem van de voorgeschreven boeken en de centralisatieplicht), in het licht van de praktijk en de ontwikkelingen in de ons omringende landen. Eén van de mogelijke antwoorden zou de vorm kunnen aannemen van een reglementaire procedure van verplichte certificatie van de boekhoudsoftware door een “Onafhankelijke controleautoriteit”. Reeds twee jaar geleden heeft het Instituut de funderingen voor dit nieuwe systeem willen vastleggen in zijn technische nota van 2003 “Kwaliteitscriteria van de Boekhoudsoftware”. Dit document dat op de vergadering van de Raad van 7 april 2003 werd goedgekeurd, somt een aanzienlijk aantal kwaliteitscriteria op waaraan de boekhoudsoftware moet voldoen en verstrekt de ondernemingen en hun eerste lijnsadviseurs, accountants en belastingconsulenten, vooral ook een basis om de keuze voor een bepaalde software te evalueren. Terzelfder tijd biedt het de softwarefabrikanten de mogelijkheid om hun producten aan deze criteria te toetsen. De nota voegt er nog uitdrukkelijk aan toe dat er aan de aldus vooropgestelde criteria geen kwaliteitslabel of -zegel verbonden is want het behoort niet tot de wettelijke bevoegdheden van het IAB om als certificerende autoriteit van de boekhoudsoftware op te treden.

EEN HEEL BELANGRIJKE FACTOR: DE BEWARING VAN DE GEGEVENS, DRAGERS EN MIDDELEN OM ZE TE LEZEN.

De ondernemingen moeten hun dagboeken nog altijd gedurende 10 jaar bewaren en ervoor zorgen dat de gegevens tijdens deze periode onveranderlijk en toegankelijk zijn. Opgelet: indien de boekhouding elektronisch wordt gevoerd, moeten zij niet alleen de bestanden met de boeken bewaren, maar ook de programma's en de systemen waarmee ze tijdens deze minimale bewaartermijn kunnen worden gelezen. Elke boekhoudstaat moet tijdens de minimale bewaartermijn kunnen worden voorgelegd en herafgedrukt. Zoals u weet, werd het WIB reeds in 1994 (art. 315*bis*) in die zin aangevuld door een loutere aanpassing van de – oude – bepalingen inzake de bewaring op microfiches. Het K.B. van 25 januari 2005 schrijft duidelijk voor dat niet alleen de bestanden met de boeken, maar ook de programma's en de systemen waarmee ze kunnen worden gelezen tijdens de minimum bewaartermijn (elf jaar of zelfs langer) moeten worden bewaard. Op die manier moet men elke boekhoudstaat tijdens die periode kunnen voorleggen en herafdrukken. Zou deze termijn in de toekomst kunnen worden verkort? Misschien in de mate dat het verslag aan de Koning stelt dat "gelet op de snelle technologische evolutie in dit domein, de Regering momenteel de mogelijkheid onderzoekt om de minimale bewaartermijn van 10 jaar die is bepaald in de wet van

17 juli 1975 te verminderen", maar dat is bijlange niet zeker.

BIJHOUDEN VAN WETTELIJKE BOEKEN: EEN ABSURDE PRAKTIJK DIE ZELFS MET EEN ELEKTRONISCHE BOEKHOUDING ABSOLUUT NOODZAKELIJK BLIJFT

(Door Claude JANSSENS, Accountant)

In het verslag aan de Koning betreffende het Koninklijk Besluit tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 12 september 1983 tot uitvoering van de wet van 17 juli 1975 lezen we dat het feit dat men de onomkeerbaarheid van de boekingen moet garanderen, tot een absurde praktijk leidt die erin bestaat dat men de wettelijke boeken moet bijhouden.

De onomkeerbaarheid van de boekingen wordt niet gewaarborgd door listings in de geviseerde en geparafeerde boeken in te kleven, maar door de aanwezigheid van één of meer handtekeningen van onafhankelijke derden die geen enkel belang hebben bij de omkeerbaarheid van de boekingen. Daarom vormt de aanwezigheid van de handtekening van een commissaris-revisor of van een belastingcontroleur, zelfs al wordt deze slechts in specifieke gevallen geplaatst, een waarborg voor hun onomkeerbaarheid vanaf de datum van de handtekening. Het Koninklijk Besluit van 25 januari 2005 dat op de dag van zijn bekendmaking in het

Belgisch Staatsblad, namelijk op 7 februari 2005, in werking getreden is en de visum- en paraafverplichtingen van de boeken met terugwerkende kracht tot 1 juli 2003 afschaft, belet niet dat de experts hun werk met de nodige kwaliteit moeten verrichten en dus de boekhouding moeten blijven voeren volgens de gebruikelijke regels van de boekhouding door ervoor te zorgen dat ze onomkeerbaar is, zelfs al moet dit op deze ouderwetse manier gebeuren. De aanwezigheid van de wettelijke boeken blijft immers het meest evidente en goedkope middel om de onomkeerbaarheid van de boekingen te garanderen.

U mag niet vergeten dat het gebruik van de wettelijke boeken veel meer nut heeft voor een elektronische boekhouding dan een boekhouding op papier. Het is evident dat men wegens de gebrekkige informatica dragers en de technologische evolutie een computerboekhouding makkelijker kan wijzigen dan een manuele boekhouding.

Het bijhouden van het centraal boek zou nog enkel verplicht zijn indien de computersoftware de onomkeerbaarheid van de boekingen niet garandeert, wat eigenlijk altijd het geval is. Niemand kan immers beweren dat hij een boekhoudsoftware bezit die de onomkeerbaarheid van de boekingen waarborgt. De garantie die door derden wordt verstrekt aangaande het onveranderlijk karakter van een software doet niets af aan de aansprakelijkheid van het bestuursorgaan om de boekhouding bij

te houden en haar juist, volledig en getrouw karakter te waarborgen.

De garanties van een leverancier hebben in feite geen enkele waarde. De meeste softwarepakketten beperken zich tot de mogelijkheid om het rekeningenstelsel in het kader van de MAR aan te passen terwijl ze bijvoorbeeld zouden moeten kunnen worden gewijzigd om het hoofd te bieden aan alle veranderingen in de draagwijdte en de specificiteit van de economische activiteit, zoals het faillissement. Zo zou men, in geval van faillissement, de codering van de inventaris moeten kunnen opmaken. De software zou ook de mogelijkheid moeten bieden om de vaste activa in gewaardeerde vaste activa (rekeningen 22) en in vaste activa met aanschaffingswaarden en de afschrijvingen (rekeningen 23) te herstructureren, of zelfs om een rekening in te voeren die de afwijkingen in de inventaris bij faillissement vaststelt mits aftrek van de eigen middelen.

CONTROLEVERGELIJKINGEN

Tijdens het bedrijfsleven kan men de gegevens van de boekhoudbestanden op elk ogenblik wijzigen en slechts een consistent geheel van controlevergelijkingen kan op dat ogenblik een gunstig vermoeden opleveren van het bestaan van een boekhouding die beantwoordt aan situaties die tot de praktijk van een dubbele boekhouding behoren. Enkel het bijhouden van wettelijke boeken, wat nochtans als absurd wordt

beschouwd, kan bepaalde ingrepen of ongelukken in de elektronische boekhouding voorkomen. Deze ongelukken zijn niet denkbeeldig. Ik herinner mij een cliënt wiens dochter de boekhouding van het bedrijf bijhield op de computer van haar man en de bestanden door een bevriende informaticus in de boekhouding liet invoeren. De professionele boekhouder was daar niet van op de hoogte en op een dag werd hij geconfronteerd met een boekhouding waarin een hele reeks boekingen gewist was. Gelukkig voor de ondernemer drukte hij elke maand zijn boekhoudstukken af, hield hij zijn wettelijke boeken bij alsook een boek met de maandelijks uitgevoerde controlevergelijkingen.

Het verslag aan de Koning vermeldt uitdrukkelijk dat inzake bewaring de gekozen drager zowel de onuitwisbaarheid als de toegankelijkheid van de gegevens moet garanderen gedurende de bewaartermijn. Indien de boekhouding elektronisch wordt gevoerd, moet ze toegankelijk blijven in de overtuiging en de hoop dat de bestanden onuitwisbaar zijn. Dat wil zeggen dat ze moeten kunnen worden geraadpleegd door derden die bepaalde controles moeten verrichten, ongeacht of het fiscale of andere controles zijn die kaderen in de wettelijke opdrachten of de toepassing van artikel 166 W. Ven.

Zelfs al liggen de boeken onder het stof en zijn de bladen wat vergeeld, de gegevens op papieren drager blijven makkelijk toegankelijk, wat niet kan worden gezegd van de informatie die op

een elektronische drager is opgeslagen. De wetgever heeft in dit geval niet enkel voorzien in de bewaring van de bestanden met de boeken, maar ook van de programma's en systemen waarmee ze kunnen worden gelezen gedurende de bewaartermijn. Allemaal goed en wel, maar rekening houdend met de evolutie van de technologie, de frequente aanpassingen van de software en de talrijke softwarepakketten op de markt waarvoor er geen unieke gebruiksaanwijzing bestaat, zal het voor de controleurs en analisten niet makkelijk zijn om de gegevens die zij nodig hebben voor het vervullen van hun opdracht in te zamelen zonder er de nodige uren aan te besteden - wat zich uiteraard vertaalt in erelonen - vooral wanneer de onderneming geen vaste consultant heeft of van consultant veranderd is. En welke problemen zal een vennoot niet ondervinden als hij krachtens artikel 166 W. Ven. zijn controlerecht wil uitoefenen, indien men in de loop van het betrokken boekjaar van boekhoudsoftware veranderd is om zich aan het nieuwe moederhuis aan te passen of aan de verlangens van zijn nieuwe boekhouder tegemoet te komen? De archivering op elektronische drager zal steeds beperkt toegankelijk zijn voor de vennoten, hetzij omdat ze zo ingewikkeld is, hetzij vanwege de kost omdat men haast verplicht is om een beroep te doen op een specialist.

DERDEN ARCHIVARISSEN

Om de elektronische onomkeerbaarheid en de toegang tot de

opgeslagen gegevens te garanderen, zou men kunnen overwegen om derden archivarissen in te schakelen die de bestanden maandelijks onder elektronische handtekening ontvangen. Buiten de aansprakelijkheid een gegarandeerd onveranderlijke boekhouding te kunnen overleggen, beschermt dit de ondernemer nog altijd niet tegen het feit dat de derde archivarist failliet kan gaan of dat zijn bestanden, ingevolge een schadegeval of een vergissing, verloren zijn gegaan samen met de garantie van onomkeerbaarheid van zijn boekhouding. Wat zal hem dat niet kosten, zelfs in het utopisch geval van een ideaal scenario?

Dat brengt ons terug bij de wettelijke boeken die weliswaar niet langer op de griffie moeten worden geparafeerd, maar evenzeer onomkeerbaar moet kunnen blijven. De grote ondernemingen kunnen hun boeken laten viseren en paraferen door hun commissaris-revisor en de kleine ondernemingen door hun accountant. Deze mensen zijn immers beëdigd. Bij de oprichting van een kmo kan men de notaris ook vragen om zijn zegel op de eerste en laatste pagina aan te brengen. De boeken zijn dan gewaarborgd voor een vrij lange periode. Er bestaan immers registers waarvan het aantal pagina's doorlopend genummerd is. Met een beetje verbeelding kunnen deze experts de onomkeerbaarheid van de wettelijke boeken aantonen, bijvoorbeeld door de eerste en laatste pagina door burgerlijke magistraten te laten ondertekenen (bijvoorbeeld de burgemeester), de boeken als

documenten te laten registreren om de openingsdatum te garanderen, enz.

Terwijl het met een afgedrukte boekhouding nodig was om de wettelijke boeken te gebruiken, is dit nu dus volkomen onmisbaar geworden. Enerzijds is het absoluut noodzakelijk niet alleen om de centralisatieboekingen met de hand over te schrijven of in te kleven voorzien van de nodige handtekeningen van de leden van het bestuursorgaan, maar dat moet bovendien op ten minste twee posities gebeuren om zich ervan te verzekeren dat de kosten niet kunnen worden herschikt in de records. Anderzijds zou het centraal boek nadat de gegevens werden overgeschreven, alle maandelijks uitgevoerde controlevergelijkingen moeten vermelden om zich ervan te kunnen vergewissen dat de overdracht van de boeken naar de grootboeken correct verlopen is, enz.

De wetgever kan de wettelijke boeken afschaffen, maar hij kan niet beletten dat een boekhoudexpert de kwaliteit van zijn werk hoog in het vaandel voert. Ik herinner eraan dat heel wat beroepsmensen het ABR (Algemeen Belgisch Rekeningenstelsel) reeds gebruikten vóór de boekhouding in het kader van het boekhoudrecht en het verplichte gebruik van de MAR werd erkend.

In de praktijk blijkt het nuttig en noodzakelijk om de boekhouding af te drukken want elke expert weet dat hij de elementaire boekhoudkundige controles betreffende de situatie van

derden (cliënten, leveranciers) niet kan uitvoeren zonder de boeken af te drukken of geen globaal inzicht kan hebben in de situatie zonder de nodige periodieke afsluitingen te verrichten.

MOEILIKHEDEN VOORZIELEN ?

We kunnen u alleen maar aanraden om de boekhoudstukken voorzien door de gebruikelijke regels van de boekhouding te blijven afprinten om problemen te vermijden ingeval een geschil aanhangig wordt gemaakt bij de rechtbanken van koophandel. Zij bezitten geen ander middel dan de wettelijke boeken om het juist, volledig en getrouw karakter van een uittreksel uit een elektronische boekhouding te achterhalen. Hetzelfde geldt wanneer de rechtbanken moeten nagaan of een faillietverklarde een regelmatige boekhouding voerde, wat men slechts kan aantonen met het bestaan van deze boeken of een expertiseverslag op computer.

Denk daaraan en blijf de inventaris- en centrale boeken bijhouden en garandeer hun onomkeerbaarheid al was het maar door ze tijdens de fiscale controles te laten paraferen. Zelfs al liggen ze meestal reeds ver weg in de archieven en zijn ze enigszins in de vergetelheid geraakt, blijken ze juist dan nuttig te zijn wanneer u dit het minst verwacht. Als u op dat ogenblik niet onmiddellijk een juiste, volledige en getrouwe boekhouding kunt voorleggen, zal u het gevoel hebben dat u het vertrouwen van uw cliënt heeft beschaamd.¶

De ondernemingswinsten exploderen, moeten we ons daar druk om maken?

AMID FALJAOUI

De meeste Europese ondernemingen publiceren voor 2004 stijgende resultaten. Dat roept vragen op over de verdeling van de meerwinst tussen werknemers en aandeelhouders. Een analyse over dit zeer gevoelige debat.

In maart 2004 heerste er algemene verontwaardiging na de publicatie van de uitzonderlijke resultaten van de grote Europese ondernemingen. De verontwaardiging stak de kop op in Frankrijk, na de aankondiging van de recordwinst van Total, een winst van 9 miljard euro, net toen in Parijs het proces van de Erika begon. In België kwam de discussie pas later op gang en leek ze minder hevig (in België zijn de lonen weliswaar geïndexeerd, en in Frankrijk niet). Nochtans zijn de winsten van de grote Belgische ondernemingen ook niet zo bescheiden. Solvay kondigde

aan voor het eerst de kaap van het half miljard euro winst te hebben overschreden. En ook Belgacom had met 922 miljoen euro geen reden tot klagen. En nu is het de beurt aan Fortis om een recordwinst van 3,4 miljard euro aan te kondigen. Dat is 53 % meer dan het vorige jaar. Terecht of ten onrechte, zulke cijfers doen wel een paar vragen rijzen. Hoe komt het dat de grote ondernemingen dergelijke winsten publiceren, terwijl de lonen en de jobs niet volgen. De vraag is pertinent want ze wordt door statistieken gestaafd. Sinds 2001 is het aantal werknemers in de privé-sector stabiel gebleven op 2,7 miljoen. En de lonen zijn veel trager gestegen dan de in België gecreëerde rijkdom.

Dit gezegd zijnde, moeten we ons wel hoeden voor uitspraken als: “ze moeten de ondernemingen maar wat hoger belasten!”. Waarom deze nuancering?

Gewoonweg omdat het merendeel van de door de Europese bedrijven aangekondigde winsten in het buitenland werd gerealiseerd. Inzonderheid in landen met meer groei dan ons oude Europa.

Dat geldt, bijvoorbeeld, voor een onderneming als Delhaize die het “leeuwen”aandeel van haar verkopen in het buitenland, en meer bepaald in de Verenigde Staten, realiseert. En ook voor Renault, dat inderdaad een historische winst verwezenlijkte: maar wat ze er niet bij vertellen is dat 60 % van die winst van de Japanse dochter Nissan afkomstig is.

Met andere woorden: al deze ondernemingen die buitengewone winsten maken, creëren banen... maar jammer genoeg in het buitenland. En daar ligt precies het gevaar: de groei van de Europese ondernemingen speelt zich elders af dan op ons

oude continent. En waaraan ligt dat: deels aan onze grijze haren, jammer genoeg. Europa veroudert langzaam en zijn behoeften aan kapitaalgoederen en diensten zijn goeddeels vervuld. Maar de landen in opkomst zijn daar nog ver van verwijderd.

NUANCES

Dit gezegd zijnde, moeten al deze winstaankondigingen enigszins worden genuanceerd. Petroleummaatschappijen zoals BP of Shell realiseerden inderdaad historische winsten. En ook Renault publiceerde de hoogste winst uit zijn bestaan: 3,5 miljard euro. En zeggen dat Reanult tien jaar geleden dezelfde winst publiceerde, maar in Franse frank. En ook de Europese banken doen niet onder. De meeste ervan vermenigvuldigden hun winst zelfs met vijf.

Vandaar dat sommigen zich afvragen: is het onfatsoenlijk om zoveel winst te maken, terwijl er zoveel werkloosheid is of velen het met minder dan één dollar per dag moeten stellen?

De vraag is gepast, en zeker voor het Amerikaans oliebedrijf Exxon. Exxon heeft immers het wereldrecord "winst" verbeterd: 25 miljard dollar.

En is dat veel te veel? Dat behoeft enige nuancering, want als Exxon zoveel poen geschept heeft, is dat alleen omdat een vat petroleum in 2004 rond de

40 dollar haalde. Maar opgelet: Exxon stelt de prijs van een vat aardolie niet vast. Dat doet de OPEC die de productiecapaciteit heeft bevroren. En het is de scherp gestegen wereldvraag, en vooral die van China, die de olieprijs heeft doen exploderen.

Uiteraard zal Exxon niet klagen als een vat 40 of 50 dollar gaat. Maar Exxon heeft de olieprijs niet gemanipuleerd. Hoe zou Exxon dat trouwens kunnen? Vergeet niet dat de vijf grootste oliemaatschappijen van de wereld slechts 5 % van de wereldreserves bezitten.

Daarenboven mogen we niet uit het oog verliezen dat de explosie en het opsporen van aardolie langdurige, kostelijke en kapitaalverslindende activiteiten zijn. Tussen de eerste monsternemingen en het ogenblik waarop de petroleum uit de put komt, verloopt tussen de vijf en zeven jaar. Daarbij komt nog dat veel boringen nooit tot resultaat leiden. Dat rechtvaardigt zeker de winsten van Exxon niet, maar het werpt er toch een andere blik op.

SOCIALE DISCUSSIE

Dat neemt niet weg dat dergelijk vuurwerk van uitzonderlijke winsten de hervormingsgezinde boodschap van de Europese bestuurders in de weg staat. De competitiviteit van de economie en van de Europese ondernemingen klinkt al drie jaar als een weerkerend refrein. In Duitsland heeft dat discours, tezamen met de angst voor

delokalisering, het mogelijk gemaakt de terugkeer naar de veertigurenweek door te drukken. Om dezelfde reden wordt in Frankrijk gepoogd om terug te komen van de vijftig-ertigurenweek. En de Belgische regering versoepelde de reglementering op de toegelaten overuren en beperkte de loonstijging.

De winstexplosie spreekt in elk geval de alarmerende berichten over de competitiviteit van het Europese productieapparaat tegen. Ten gevolge waarvan de werknemers van het oude continent zich afvragen of ze niet de pineut zijn van een door de financiële markten opgezette mondiale grap. In Frankrijk zijn duizenden werknemers uit de privé door de malaise de straat opgegaan. Ze deelden de eisen van de werknemers uit de overheidssector die loonopslag vroegen. In België kwam het sociaal protest tot uiting door verschillende stakingsacties, waartoe opgeroepen werd door de Voedingscentrale van het ABVV. Naar aanleiding van de sociale onderhandelingen eisen de vakbondsafgevaardigden van bedrijven zoals Coca-Cola, Kraft Food of InBev loonsverhoging, gelet op de overvloedige resultaten die deze ondernemingen in 2004 hadden geboekt.

De ondernemingen maken de taak van de verdedigers van de markteconomie er niet gemakkelijk op. Niet alleen de werkgevers tasten slechts bij mondjesmaat in de loonbeurs. Maar ook de investeringen zijn al drie jaar fors gekrompen in Europa.

Momenteel verwennen de grote ondernemingen liever hun aandeelhouders. De Franse verzekeraar AXA, bijvoorbeeld, heeft zijn dividend met 46 % opgetrokken tot een totaal uit te keren bedrag van 1,16 miljard euro. Andere opteren voor de inkoop van eigen aandelen, zoals de autobouwer BMW. De Beierse groep maakte 2 miljard euro vrij om 10 % van het eigen kapitaal te verwerven.

“De winsten van vandaag zijn de investeringen van morgen en de banen van overmorgen”, pleegde de voormalige Duitse Kanselier Helmut SCHMIDT te zeggen, daarom sindsdien door de economen “de stelling van Helmut Schmidt” genoemd. Maar inmiddels blijven de investeringen achterwege, en de banen en loonsverhogingen des te meer. En vorig jaar is de werkloosheid in België blijven stijgen.

NIET OVER DEZELFDE KAM...

Maar alle sectoren mogen niet over dezelfde kam worden geschoren. De oliemaatschappijen en de banken doen het momenteel inderdaad erg goed. Maar sommige andere doen het minder goed. Het einde van de exportquota voor producten uit Azië zal de ondernemingen uit de textielsector frontaal treffen. De loonsverhogingen zullen er ongetwijfeld nog geringer worden. Verschillende Belgische groepen, zoals Bekaert, genereren trouwens het leeuwenaandeel van hun inkomsten in het buitenland.

De uitstekende prestaties van de Belgische ondernemingen in 2004 zouden een kleine verhoging voor de werknemers kunnen verantwoorden, meent de beroepsfederatie Agoria (informatietechnologie en metaalproductie). Maar geen structurele verdeling. De winsten van vandaag zijn niet levenslang gegarandeerd. In België blijven onze kosten over het algemeen hoger dan elders. Ons land heeft op het gebied van concurrentievermogen steeds een achterstand van 8 tot 10 % in vergelijking met onze burens. En we kunnen te allen tijde marktaandeel verliezen aan Oost-Europa of China.

Agoria pleit dus voor een winstdeelnemingsstelsel voor de werknemers. Een hele reeks Belgische bedrijven is reeds voor winstdeelneming gewonnen, zoals Umicore of Catterpillar, om er een paar te noemen.

Alleen moeten de vakbonden een duidelijker standpunt innemen op dat gebied. De organisaties die de belangen van de werknemers verdedigen, hebben zich er lang afkerig van getoond. Bij het ACV verklaren ze voor een formule van winstparticipatie te zijn, maar alleen als het variabel gedeelte bij het vast loon komt, en het niet vangt. Verder wil het ACV dat iedereen op voet van gelijkheid wordt behandeld. Thans zijn het doorgaans alleen de hogere kaderleden die dergelijk loonsupplement genieten. Voorts moet het personeel zich ook bereid tonen open te staan voor

deze vorm van deelneming. Op dat gebied moet nog enigszins aan opvoeding worden gedaan. Immers, bij de beursgang van Belgacom in 2004, tekende nauwelijks een derde van de personeelsleden in op aandelen van de groep. Het personeel van Belgacom genoot nochtans korting.

CYCLISCHE VERSCHUIVING

In elk geval betekent de huidige hoge vlucht van de winsten, in theorie, het begin van een nieuwe economische cyclus. Ten teken dat de winsten niet binnenskamers worden gehouden, zijn de investeringen in België weer aan het stijgen. Het investeringsbudget van de chemiegroep Solvay zou in 2005 sneller moeten stijgen dan de in 2004 gegenereerde winsten.

Een positieve weerslag op de economie en de werkgelegenheid op middellange termijn is waarschijnlijk, voorspellen de economen. Het nieuwe van ons tijdperk is dat deze weerslag er langer over doet om zich te concretiseren. In de jaren zestig nam de werkgelegenheid toe, zodra de economische cyclus weer begon te stijgen. Sinds begin de jaren negentig heeft de periode die deze twee bewegingen scheidt de neiging langer te worden. De Amerikaanse economie heeft zeven kwartalen nodig gehad om nieuwe werkgelegenheid te scheppen. Europa wordt momenteel met een zelfde fenomeen geconfronteerd. Het effect op de werkgelegenheid volgt

niet meteen. De OESO wijst op de stroefheid van onze sociale wetgeving die ontslag duurder maakt en de werkgevers tegenhoudt om te snel weer aan te werven als de zaken beter gaan. Voorts is de economische groei nog broos in Europa. Aldus Ivan VAN DE CLOOT die wel wijst op het opnieuw op gang komen van de investeringen in 2005. Maar de cyclische verschuiving verklaart niet alles. De ondernemingen zijn nog aan het bekomen van de angst ontstaan door de excessen uit het verleden. De financiële markten hebben de laatste jaren zware verliezen geïncasseerd. De risicopremie die ze eisen is nog altijd heel hoog. Het goede nieuws is dat men in 2005 een toename van de investeringen met 4,5 % verwacht. Dat zou de economische motor definitief weer kunnen doen aanslaan, voorspelt de economische dienst van ING.

BOLKESTEIN OF FRANKENSTEIN ?

De ondernemingen hebben herstructureringen doorgevoerd en liquide middelen opgebouwd. France Télécom en Deutsche Telekom kunnen hun aandeelhouders nog eens een dividend uitkeren, na jaren ontbering. "Terug naar de normale gang van zaken" zegt Frank VRANKEN. Maar we moeten ons zeker niet verwachten aan grote veranderingen in het loonbeleid van de ondernemingen. De buitenlandse concurrentie begint te drukken. Voor Siemens volstond

het 600 km verderop, naar de Tsjechische Republiek, te gaan om lonen die vier tot vijf maal lager zijn te vinden.

Kortom, na de billijke verdeling van de winsten tussen werknemers en aandeelhouders, is het de delokalisatiedreiging van de ondernemingen die het meeste kritiek oproept. En in dat opzicht is het duidelijk dat de fameuze richtlijn Bolkestein de Europese, en in het bijzonder de Belgische vakbonden angst inboezemt. En wel in dergelijke mate dat deze richtlijn "Frankenstein-richtlijn" werd herdoopt. Dat is in elk geval de scheldnaam die de tegenstanders eraan geven. De tegenstanders die op zaterdag 19 maart in Brussel defileerden om tegen deze richtlijn te protesteren.

Maar waarom maakt deze richtlijn zoveel mensen kregelig? We herinneren er eerst aan dat de richtlijn in kwestie het verkeer van diensten even makkelijk wil maken als dat van goederen of kapitalen.

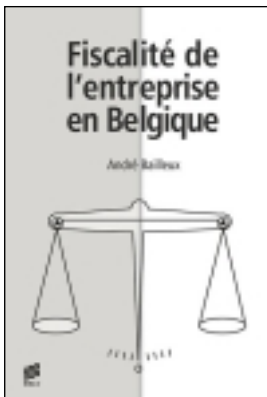
Met andere woorden, de richtlijn Bolkestein zou het mogelijk maken dat een in Brussel of Londen gevestigde architect in Spanje vrij kan werken. En wat voor een architect geldt, geldt uiteraard ook voor een notaris.

Maar opgelet: als tegenprestatie voor deze vrijheid van vestiging, moet de dienstverrichter zich ertoe verbinden de regels van het gastland na te leven. Kortom, het wettelijk minimumloon of de arbeidsduur.

Tot dusver gaat alles prima: maar waar schuilt dan het probleem? De richtlijn Bolkestein voorziet ook in een zogenaamd principe "van het oorsprongslaan". Dit principe laat – bijvoorbeeld – een Poolse dienstverrichter toe – van op afstand – diensten in België te verrichten, maar onder Poolse voorwaarden, met name tegen Poolse lonen.

In dat geval rijst meteen de vraag: hoe kunnen we concurreren tegen Poolse of Tsjechische tarieven? En het is hier dat men alles door elkaar haalt: in de huidige stand van de tekst (en bij de redactie van dit artikel) heeft de richtlijn Bolkestein er nooit in voorzien dat de Poolse loodgieter zijn diensten in Brussel of in Luik komt verkopen tegen Poolse tarieven. Hij kan dat alleen doen als hij op afstand werkt – met name via fax, briefwisseling of internet – of nog als hij zich minder dan acht dagen naar Brussel begeeft. En als de Poolse arbeider deze voorwaarden niet naleeft, is het Belgisch recht, met de Belgische tarieven van toepassing.

Kortom, de richtlijn Bolkestein gaat niet uitmonden in een toestroom van Poolse of Tsjechische arbeiders naar België. Ze zou wel bepaalde vrije beroepen kunnen treffen. Met name die beroepen waarvan een gedeelte van de activiteit inderdaad van op afstand kan worden verricht! Maar is dat nu al niet het geval, met of zonder Bolkestein? ¶



Fiscalité de l'entreprise en Belgique.
L'impôt sur les revenus de l'entreprise, de ses actionnaires, dirigeants et collaborateurs / André Bailleux
 Biblo, 2004. 366 p.

Cet ouvrage pratique décrit, analyse et explique l'impôt frappant les bénéficiaires des "entrepreneurs", sociétés ou personnes physiques. Il passe en revue les règles qui déterminent les bénéfices des entreprises et qui fixent l'impôt qui les frappe.

L'entreprise ne fonctionnant pas sans les hommes qui la composent, le livre traite aussi la fiscalité applicable aux dirigeants d'entreprises, aux actionnaires et épargnants, sans oublier les grandes lignes du calcul de l'impôt des personnes physiques.

L'ouvrage démonte le fragile équilibre de la règle fiscale, mettant en relief les liens avec la comptabilité, les décisions européennes ou les arrêts de la Cour d'arbitrage. Le propos est illustré par de nombreux exemples tirés de la jurisprudence. Quelques exposés de synthèse permettent de comprendre comment la règle se vit sur le terrain. Bien des exemples de la vie économique réelle y sont repris.

Prijs : € 95
 Commander : Biblo
 Tél. 0800/12 683
 www.fiscologie.be

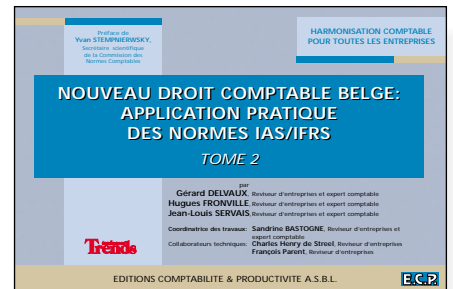


Boekhoud- en jaarrekeningrecht / Karel Van Hulle en Nadine Lybaert
 Die Keure, 2005. 744 p.

In dit naslagwerk - bijgewerkt tot januari 2005 - wordt een totaalbeeld gegeven van de wetgeving inzake boekhouding en jaarrekening die van toepassing is op de ondernemingen, waarbij ook aandacht wordt besteed aan de vennootschapsrechtelijke aspecten, zoals de bepalingen inzake winstuitkering, het jaarverslag en de bespreking, goedkeuring en controle van de jaarrekening.

Het eerste deel schetst de ontwikkeling van het Belgisch boekhoud- en jaarrekeningenrecht, met aandacht voor Europese en internationale ontwikkelingen. Deel twee bespreekt de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen, terwijl deel drie de wetgeving inzake de jaarrekening behandelt. In een vierde deel komt de wetgeving inzake de geconsolideerde jaarrekening uitgebreid aan bod. Het vijfde deel behandelt het jaarverslag evenals de bespreking, goedkeuring en controle van de jaarrekening en van de geconsolideerde jaarrekening, met inbegrip van de wetgeving inzake deugdelijk bestuur. Deel zes geeft aandacht aan de gedetailleerde voorschriften inzake de openbaarmaking van de jaarstukken, en aan de sancties bij laattijdige of niet-openbaarmaking.

Prijs: € 75
 Intekenprijs tot 30 april 2005: € 58
 Bestellen : Die Keure
 Tel. 050/47 12 72
 www.diekeure.be



Nouveau droit comptable belge : application pratique des normes IAS/IFRS. Tome 2 / G. Delvaux, H. Fronville, J.-L. Servais, S. Bastogne
 Editions comptabilité & productivité, 2005. 800 p.

Ce Tome 2 poursuit l'objectif du Tome 1 de mettre en évidence les différences entre le droit comptable belge et les normes IAS/IFRS. Outre la mise à jour du tome 1 suite à l'évolution des normes IFRS depuis septembre 2003, il est consacré aux éléments suivants :

- les autres immobilisations corporelles définies comme immeuble de placement dans les normes IFRS ;
- les immobilisations financières et les principes de consolidation ;
- les regroupements d'entreprises ;
- les obligations en matière d'information sectorielle et de résultats par action ;
- les règles d'évaluation et le traitement des changements d'estimations, des erreurs et des événements post-clôture ;
- les avantages du personnel et les pensions ;
- les paiements en actions ;
- les actifs non-courants destinés à la vente et les abandons d'activités ;
- les obligations en matière de tableaux des flux de trésorerie et d'information intermédiaire.

Ce tome se termine par les principes à respecter pour la mise en œuvre de la première application des normes IFRS et tient compte des normes et interprétations telles qu'elles sont applicables pour l'exercice commençant au 1er janvier 2005 ou après.

Prix : € 70
 Commander : Ordre des Experts-Comptables
 Tél. 02/343 02 12
 www.oecbcb.be



La société en formation. Une étude du mécanisme sui generis de l'article 60 du Code des sociétés / S. Gilcart
Editions Kluwer, 2004. 543 p.

Transposant, en droit belge, une exigence de la première directive européenne en matière de sociétés, l'article 60 du Code des sociétés, héritier de l'article 13bis des anciennes lois coordonnées sur les sociétés commerciales, définit le cadre juridique de la société en formation.

C'est à l'étude de la société en formation, mécanisme original de représentation, aux nombreuses implications pratiques, qu'est consacré le présent ouvrage. Le livre est agrémenté de multiples exemples et d'illustrations jurisprudentielles belges et étrangères, de droit français, en particulier, ainsi que de modèles d'actes.

Prologue : *Le contexte de la société en formation*

Première partie : *Etude générale du mécanisme de l'article 60 du Code des sociétés : champ d'application ; un mécanisme en deux temps, trois mouvements ; la nature de la société en formation : elle n'est pas une société ; la société en formation, mécanisme de représentation*

Deuxième partie : *Questions d'application du mécanisme de l'article 60 du Code des sociétés : questions en rapport avec la notion d'engagement ; questions en rapport avec la notion de promoteur ; questions en rapport avec la notion de reprise ; questions diverses d'application de l'article 60 du Code des sociétés*
Conclusion générale

Prix : € 132
Commander : Editions Kluwer
Tél. 0800/16 868
www.editionskluwer.be



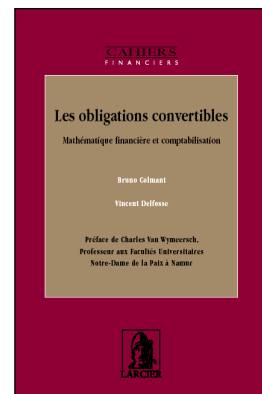
Financiële Wetgeving: de tussenstand 2004 / Editor: Jan Ronse Instituut
Biblio, 2005. 479 p. (Rechtspersonen- en Vennootschapsrecht; 18)

Dit verslagboek is het resultaat van een gezamenlijke studiedag georganiseerd op 16 juni 2004 door het Instituut voor Handels- en Verzekeringsrecht en het Jan Ronse Instituut, en poogt een tussenstand 2004 op te maken van de financiële wetgeving.

Het boek belicht de Wet Financieel Toezicht van 2 augustus 2002 en geeft op kritische wijze een stand van zaken weer. Het gaat ook dieper in op de nieuwe Prospectuswet van 22 april 2003 en de nieuwe Witwaswet van 12 januari 2004.

Inhoud: Een algemeen overzicht van de wet van 2 augustus 2002 en de hervorming van het toezicht op de financiële sector; administratieve sancties, verhaal-middelen en beroep; openbare aanbidding van effecten; het statuut van vereffening- en verrekeningsinstellingen onder de nieuwe wet en het voorrecht van financiële instellingen; de preventieve en repressieve witwaswetgeving, mede ná de wet van 12 januari 2004; gedragsregels voor financiële tussenpersonen, herbekeken in het licht van ISD 2 (2004); nieuwe verplichtingen van emittenten: informatie en transparantie; insider trading en andere vormen van marktmisbruik; bedenkingen bij enkele recente ontwikkelingen in het financiële toezicht in Europa.

Prijs: € 165 (incl. BTW)
Bestellen: Biblio
Tel. 0800/12 683
www.fiscologio.be



Les obligations convertibles – Mathématiques financières et comptabilisation / Bruno Colmant et Vincent Delfosse
(Les Cahiers Financiers)
Larcier, 2005. 210 p.

Cet ouvrage présente, dans un langage abordable, à la fois les aspects financiers, comptables, juridiques et fiscaux des obligations convertibles. L'objectif est de fournir les clés essentielles pour évaluer l'attrait relatif d'une obligation convertible.

Le chapitre 1 est consacré à l'analyse des principes généraux de fonctionnement d'une obligation convertible, les chapitres 2 et 3 à l'analyse de la valorisation et de la sensibilité de l'obligation convertible. Une méthode de valorisation globale de l'obligation convertible est proposée. La dernière section du chapitre 3 traite du call émetteur et du put investisseur. Les autres formes d'instruments hybrides sont abordées succinctement au chapitre 4. Des comparaisons sont opérées avec les obligations échangeables en actions, les obligations avec warrants, les obligations remboursables en actions. Le chapitre 5 enfin, couvre les principes de comptabilisation des obligations convertibles sous les normes comptables belges, mais également sous les nouvelles normes IAS/IFRS qui entrent en vigueur pour certaines sociétés dès l'année 2005.

Prix : € 55
Commander : Acces +
Tél. 010/48 25 00
www.editions.larcier.com



Planification fiscale internationale des sociétés belges / Pascal Minne, Sami Douénias (Bibliothèque fiscale de la Solvay Business School)

Larcier, 2004. 724 p.

Ce livre fait le point sur trois préoccupations des sociétés ayant des opérations commerciales ou financières hors Belgique : assurer un rapatriement des revenus au moindre coût fiscal, éviter les pièges du transfer pricing et bénéficier des incitants fiscaux proposés par les États.

Le livre n'est ni un catalogue de structures ou de procédés utilisés par les sociétés ni une compilation des législations fiscales étrangères. Il vise à donner une explication théorique et une application pratique claires des éléments essentiels d'une planification fiscale internationale telle qu'elle est comprise de nos jours.

Dans « les aspects théoriques » sont traités de grands concepts tels que la résidence fiscale ou le ruling ; le droit européen ; les conventions internationales ; le droit belge et extranéité ; les mesures anti-abus en droit belge ; les aspects pratiques visent les sociétés holdings intermédiaires et les sociétés financières ; le prix de transfert ; les incitants fiscaux. L'évolution de la planification fiscale internationale des groupes de sociétés est traitée en annexe.

Prix : € 135,50
Commander : Acces +
Tél. 010/48 25 00
www.editions.larcier.com



Aansprakelijkheden en risico's voor bestuurders van VZW's met aandacht voor vennootschapsrechtelijke, strafrechtelijke en fiscale aspecten / B. Coopman, T. Vanraes, I. Verschuieren, R. Vanhecke

Intersentia, 2004. 268 p.

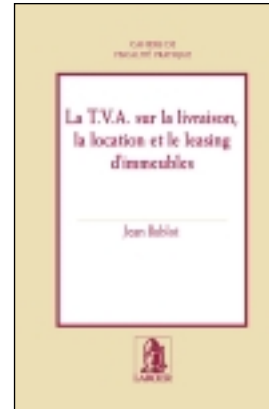
In het eerste deel van dit boek wordt de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van bestuurders van een VZW, en in het kort van de leden van de VZW, besproken. Het geeft een analyse van hoe een bestuurder zich dient te gedragen, welke risico's hij kan lopen en hoe hij zich kan beschermen tegen mogelijke aansprakelijkheidsvorderingen. De verschillen met de oude VZW-wet worden in de verf gezet.

Ook fiscaal en strafrechtelijk kunnen zich een aantal problemen voordoen. Deel twee van het boek bestudeert het toepassingsgebied van de wet van 4 mei 1999 op de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen en gaat na onder welke voorwaarden een VZW strafrechtelijk verantwoordelijk gesteld kan worden.

In het derde deel ten slotte wordt nagegaan op welke manier de fiscale wetgeving een invloed kan hebben op de aansprakelijkheid van bestuurders van een VZW, en worden een aantal praktijkvoorbeelden toegelicht.

Dit boek biedt de bestuurders van VZW's een duidelijk en gestructureerd overzicht van hun aansprakelijkheden en risico's en geeft aan welke technieken er bestaan om deze te beheersen.

Prijs: € 45
Bestellen: Intersentia
Tel. 03/680 15 50
www.intersentia.be



La T.V.A. sur la livraison, la location et le leasing d'immeubles / J. Bublot (Cahiers de fiscalité pratique ; 6)

Larcier, 2004. 141 p.

Les immeubles et la taxe sur la valeur ajoutée ont toujours constitué un mélange sulfureux.

D'abord, parce que les immeubles se sont vu réserver un statut particulier dans la réglementation T.V.A., à savoir, en substance, un régime d'exonération assorti de multiples exceptions.

Ensuite, parce que vu la valeur intrinsèquement élevée des immeubles, les assujettis recherchent des solutions fiscales afin de sortir du mécanisme des exonérations T.V.A. et, par conséquent, de pouvoir déduire la taxe payée en amont.

Dans cet ouvrage, l'auteur tire profit de sa double expérience professionnelle pour exposer le plus clairement possible, d'une part, les règles de droit positif régissant le sujet et, d'autre part, l'application que les cours et tribunaux, tant belges qu'européens, en font.

Contenu :

Partie liminaire : La place de l'immeuble dans le système commun de la taxe sur la valeur ajoutée et la notion d'immeuble.

Première partie : La mise à disposition d'un bien immeuble en tant que livraison de bien.

Deuxième partie : La mise à disposition d'un bien immobilier en tant que prestation de services.

Prix : € 50
Commander : Acces +
Tél. 010/48 25 00
www.editions.larcier.com